2020

Dencsháza- Hobol Általános Iskola Pedagógiai Program

Tartalom

Küldetésnyilatkozat.....3

1. Az iskola nevelési programja.....10
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei,eljárásai...10
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....14
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok..... 16
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....18
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....21
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek....23
1.7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....31
1.8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....33
1.9. Az iskolaváltás, valamint a tanuló étvételének szabályai.....35
1.10 Iskolai lemorzsolódás..... 36

Dencsháza-Hobol Általános Iskola Hoboli Tagintézményének nevelési programját, és a helyi tanterv specifikumait a függelék tartalmazza.

2. Az intézmény helyi tanterve.....39
2.1A választott kerettanterv megnevezése.....39
2.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....40
2.3.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása40
2.4. Mindennapos testnevelés.....46
2.5 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....48
2.6.Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 49
2.7.Írásbeli feladatok értékelése.....52
2.8. Helyi méréseink.....53
2.9. Szöveges értékelés 54
2.10 Érdemejeggyel történő értékelés..... 74
2.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges eszközök.....75
2.12 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....75
2.13 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelései elvei.....78

Függelék

Dencsháza- Hobol Általános Iskola

Küldetésnyilatkozat

„Félig sem olyan fontos az, amit tanítunk gyerekeinknek, mint az, ahogy tanítjuk. Amit az iskolában tanultunk, annak legnagyobb részét elfelejtjük, de a hatás, melyet egy jó oktatási rendszer szellemi tehetségeikre gyakorol, megmarad." (Eötvös József)

A fenti idézet úgy vélem, jól összefoglalja azt a gondolkodást, hogy a nevelés fontosabb a tárgyi, lexikális tudás átadásánál.
Intézményünkben, ebben a szellemben folyik az oktatás, hiszen a mai kor elvárása is az, hogy alkalmazható tudással rendelkezzenek a diákok, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a kompetenciák fejlesztésére.
Arra törekszünk, hogy iskoláinkba a gyerekek szívesen mennek tanulni, minden nap, ahol diákok tanulási esélyegyenlősége eredményesen megvalósul, és a gyerekek képességeit megismerve oktatjuk-neveljük és világossá tesszük tanulóink számára a tudás jelentőségét.
Fontosnak tartjuk a **tehetséggondozást és a lemaradó diákok felzárkóztatását**, a hátránykompenzációt.

Az intézményünkben a legkiemelkedőbb szempontok figyelembe vételével szeretnénk dolgozni, hogy olyan iskolánk legyenek:

- ahová a szülők szívesen hozzák a gyermeküket
- amelybe szívesen járnak a tanulók, és hosszú évek múlva is jó szívvel gondolnak az itt eltöltött évekre
- amely rendelkezik jövőképpel
- ahol színes programokat tervezünk a tanév során
- amelyekben nagy gondot fordítunk a tehetséggondozásra
- ahol kiemelt figyelmet kapnak azok a tanulók, akik lemaradtak, hátrányban vannak (SNI,BTM), lemorzsolódással veszélyeztetettek
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát
- ahol figyelembe veszik a pedagógusok értékeit, újító törekvéseit

Az intézmény adatai:

Intézmény neve: Dencsháza-Hobol Általános Iskola

Székhely intézmény: Általános Iskola Dencsháza
Tag intézmények: Általános Iskola Hobol

Telefon: 73/310-833

E-mail: **iskola.dencshaza@gmail.com**

Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
Szigetvári Tankerületi Központ

Alapító okirat száma: 42158/2017

Működési terület:	7915 Dencsháza, Petőfi u. 40. (székhely) 7971 Hobol, Mátyás király u. 49 (tagintézmény)
Az iskola terv szerinti típusa:	8 tantermes Általános Iskola
Tantermek száma:	Dencsházán 10 Hobolban 9
Egyéb helyiségek:	8 + vizesblokk

Dencsháza Általános Iskola bemutatása

Dencsháza Baranya megye nyugati részén Szigetvártól 10 km-re fekvő település. Vonzáskörzetébe több apró település tartozik: Szentegát, Galambos puszta, Péterfa puszta, Kárász puszta, Bánfa, Katádfa. Az iskola létszáma jelenleg 100 fő.
A bejáró tanulóink a környező települések önkormányzatainak falubuszai szállítják az iskolába.
Az iskolakörzet bár Szigetvárhoz igaz közel van, kissé elzárt terület. A szociális helyzetre vonatkozó felmérésekből kitűnik, hogy a szülők többsége munkanélküli, vagy közmunkaprogram keretében dolgozik. Ezt támasztja alá a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet, miszerint Dencsháza település társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott. Ebből következik, hogy **tanulóink többsége hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű,** ingerszegény környezetben él. Sajnos szomorú, de sok esetben megállapítható tény, hogy több gyermeknek csak a napköziben biztosított a rendszeres meleg étkezés.
A BTM és az SNI tanulóink száma is magas. Ezért azt gondolom, hogy kedvező a tanulóink számára az alacsony osztálylétszám, hiszen így minden gyerek nagyobb figyelmet kap a tanórákon és a tanórákon kívül is.

A napközibe járó tanulóink létszáma: 87 fő.
Iskolánk diákjainak 90 %-a reggel 8 órától délután 16 óráig az intézményben tartózkodik. A képességeik és a neveltségi szintjük igen eltérő. Az iskola igyekszik ezeket az eltéréseket kompenzálni. A tanórák szervezésénél fontos szerepet kap a differenciálás.
Tanórákon és tanórákon kívül is az **egyéni fejlesztés, a felzárkóztatás kiemelt figyelmet kap** a gyerekek iskolai életében. A 6. és 8. osztályos tanulóink matematika és magyar tantárgyakból kompetencia fejlesztésben is részesülnek heti 2 órában. Azt gondolom, hogy ezek a tanórán kívüli foglalkozások is hozzásegítik a végzős tanulóink középiskolai felvételi előkészítését, illetve az eredményesebb iskolai tanulmányi munkájukat.
9 fő SNI tanulónkkal utazó gyógypedagógus,14 fő BTM-es gyerekkel fejlesztő pedagógus foglalkozik. 8 diákot logopédus fejleszt heti rendszerességgel. 3 tanulóra a pszichológus külön figyelmet fordít a 2 hetenkénti foglalkozásokon.

Együttműködési megállapodás keretében 25 diákunkat a faluban működő **Tanoda** is mentorálja. A támogatás célja a hátránykompenzáció, a készség és képességfejlesztés. Szakmai rendezvényeket valósítanak meg a bevont gyerekek és családjaik számára. Ezeken a rendezvényeken, programokon rendszeresen az iskola pedagógusai is részt vesznek, szoros együttműködésben dolgozunk a Tanodával.

Törekvéseink
Legfontosabb feladatunknak tartjuk, hogy meg tudjuk tartani tanulóinkat. Ezért igyekszünk megfelelni a tanulói és szülői elvárásoknak.
A képességkibontakoztató, tehetséggondozó programok, a különböző szakkörök működése mind azt a célt szolgálja, hogy a szülők és a gyerekek ragaszkodjanak az iskolánkhoz. Intézményünk minden lehetőséget megragad és felvállal annak érdekében, hogy minél többet tudjunk nyújtani tanulóinknak. Minden pályázati lehetőséget megragadunk, de gyakran az önrész előteremtése is gondot okoz. A költségvetésünk olyan szűkös, hogy csak minimális összeget lehet tervezni, a fenntartó pedig nem tud pluszt adni.

Együttműködésre törekszünk a helyi Tanodával, a RNÖ-vel, Önkormányzatokkal és a civil szervezetekkel.

Hoboli Általános Iskola

A Hoboli Általános Iskola 2004-es tanévtől a Dencsházai Általános Iskola tagintézménye.
Hobol Szigetvártól 4 km-re fekvő település.
Az iskola jelenlegi létszáma: 75 fő. Az alacsony létszámok miatt 7 önálló és egy összevont (2-3) évfolyammal működik.
A hoboli iskolában is a népismeret oktatás folyik a 17/2013.(III.1) EMMI rendelet 1§(2) bekezdése szerint. Amelyben legalább nyolc azonos nemzetiséghez tartozó szülő kezdeményezi a nemzetiségi iskolai nevelést-oktatást, ott meg kell szervezni azon évfolyamokon akár 8 fővel az évfolyam indítást.

Szigetvárról, és több környékbeli településről is járnak a hoboli iskolába gyerekek. Kétújfaluból, Bürüsről, Mozsgóról, Várad pusztáról.
Az alacsony osztálylétszámok ebben az intézményben lehetővé teszik az egyénre szabott fejlesztéseket. Több, mint a tanulók fele (34 fő) részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. A diákok közül 15 fő SNI, velük 3 csoportban utazó gyógypedagógus foglalkozik. Az 5 fő BTM-es, tanulóra pedig az iskola 2 fejlesztő pedagógusa fordít figyelmet.
A hoboli iskolában is nagy hangsúlyt kap a kompetencia alapú oktatás és készségek, képességek fejlesztése. Az alkalmazásképes tudást helyezik a középpontba a pedagógusok.
Kiemelt céljuk a problémamegoldó, gondolkodásra nevelés, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.

A MUNKÁNKAT MEGHATÁROZÓ KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK

A legfontosabb dokumentumok:

Törvények:

2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
1993.évi LXXIX. törvény a közoktatásról
2012.évi CLXXXVIII. Törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
1992.évi XXXIII. törvény Alkalmazottak jogállásáról
2019.évi LXX.törvény a köznevelléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013.évi CCXXXII.törvény hatályon kívül helyezéséről

Kormányrendeletek:

229/2012.(VIII.28.) korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
20/1997.(II.13.) korm. rendelet a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról
326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról
5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról

Miniszteri rendelet:

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
23/2004.(VIII.27.) OM-rendelet a tanulói tankönyvtámogatás és az iskola tankönyvellátás rendjéről
26/1997. (IX.3.) NM- rendelet iskola-egészségügyi ellátása
32/2012.(X.8.)EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

Szülők elvárásai:

Elvárják, hogy oktatás- nevelés megfelelő összhangban legyen. Esetenként azt is, hogy kényes helyzetekben (serdülőkor problémái, szexuális felvilágosítás, agresszivitás stb.) az iskola a családi feladatokat is vállalja át. A szülők kétharmada a reáltárgyak oktatását tartja fontosabbnak. Nagyrészük ebben segíteni nem tud, azt szeretné, ha a tanuló az órán minden elsajátítana.
A tantárgyi rendszeren és a kötelező szolgáltatáson túl jelentős szülői igény van.

- számítógépes oktatásra,
- idegen nyelv oktatásra,

A szülők természetesen abban érdekeltek, hogy gyermekeik felkészülten hagyják el az iskolát. Sikerült elérnünk, hogy a tanulóink a 8. évfolyam elvégzése után felvételt nyernek az általuk választott középfokú intézménybe, és ott megállják a helyüket.

A tanulók elvárásai:
A DÖK jelzései alapján a tanulók többsége jól érzi magát az iskolánkban. Tanulási problémákat a tanárokkal, kisebb korban a szülőkkel beszélik meg.
Elfogadják a jelenleg kialakult ellenőrzési módszereket, de a szóbeli feleléstől szoronganak. A jó jegynek nevelő hatást tulajdonítanak, és szeretik, ha lehetőség nyílik a dolgok megbeszélésére. Jelentős érdeklődést mutatnak a számítógépes oktatás iránt. Szabadidejükben szívesen sportolnak, kirándulnak.

Az intézmény tekintélye:
A tekintélyt egyenlőre döntően a gyermekközpontúság és az eddig elért eredmények adják. Az eltelt idő arra volt elég, hogy létrejöjjenek annak a műhelymunkának a feltételei, melyek majd a hagyományok megerősítésével még több belső értéket teremtenek.

Az irányítás:
Az iskola szakmai irányítását az érvényben lévő törvények és rendeletek keretein belül az EMMI végzi.
A fenntartási irányítást a KLIK gyakorolja.
Joga az anyagi eszközökkel történő gazdálkodást ellenőrizni, az iskola szakmai tevékenységét, eredményességét figyelemmel kísérni, szakértőkkel ellenőriztetni és minősíteni.
A munkánkat meghatározó belső körülmények

Az iskola tanulói:
Az iskola tanuló létszáma jelenleg 100 fő Dencsházán, 75 fő Hobolban. A tanulók döntő többsége az iskolában kell, hogy megkapja azokat a háttértámogatásokat, melyekre a nyugodt előmenetelhez szüksége van.
Rendszeresek a tanulmányi kirándulások és minden gyerek évente legalább egyszer eljut színházba.

Sajnos ezeket a családok nem tudják biztosítani. Több év óta figyeljük, hogy a beérkező első osztályos tanulók közül egyre többen olyan zavarokkal küzdenek, melyek kezelése, kiküszöbölése elengedhetetlen. Számos gyermek küzd részképesség zavarral, tanulmányi nehézségekkel, ez később beilleszkedés és esetleg magatartászavarhoz vezethet. Ez társadalmi probléma is. Ezért utazó gyógypedagógus foglalkozik a SNI tanulókkal a szentlőrinci EGYMI-ből.
Az iskola pedagógusai rendszeresen végeznek felzárkóztatást is.

Az iskola dolgozóiról általában:
Minden pedagógus végzett olyan intenzív tanfolyamot ahol módja nyílt szakképzettségének megújítására, illetve olyan ismeretek megszerzésére, mely a tanulókkal való foglalkozás új lehetőségeit biztosítja.
A nevelők továbbképzéséről az iskola folyamatosan gondoskodik, és azt ösztönzi.
A nevelők emberileg és szakmailag is alkalmasak feladataik ellátására.
Szeretik a gyermekeket és felelősséget éreznek tanítványaik iránt. Az óráik szakmai felkészültségről, módszertani jártasságról tanúskodnak. Rendszeresen tartanak különböző tehetséggondozó foglalkozásokat (kézműves foglalkozások, énekkar, sportkör).
Folyamatos a lemaradók felzárkóztatása is (magyar nyelv, német nyelv, matematika).
A nevelőtestület a jelenlegi összetételében alkalmas kerettanterv megvalósítására.
Az egyéb munkakörökben dolgozók feszített munkája is elengedhetetlen az iskola működéséhez.

Pedagógiai munkánk:
1 – 4 évfolyamon legfontosabb feladatunk, hogy a tanulók valóban készségszinten sajátítsák el az olvasás, az írás és a számolás alapjait. Elsősorban az értő olvasás készsége a cél.
Az első osztályt tanító nevelő, mindig maga választhatja meg az olvasás tanításának módszerét és taneszközét.
Az alsó tagozatos évfolyamokon rendszeres felmérésekkel ellenőrizzük a bemenetet, a kimenetet, ezek ismeretében határozzuk meg a tennivalókat. Jelentős feladatot vállaltunk a különböző hátrányokkal érkező elsősök korrekciós gondozásával.
Igyekszünk meggyőzni a fenntartót, a szülőket ennek a munkának a szükségességéről.
Felső tagozatunkban is az a gyakorlat, hogy a módszert, a taneszközt a szaktanár maga választja meg.
A humán, a reál és a készségtárgyak oktatásának egészséges egyensúlyát igyekszünk megvalósítani. Kompetenciafejlesztést matematika, magyar nyelv és irodalom valamint német tantárgyból a 6. és 8. évfolyamon végzünk.
Nevelési feladataink közül talán legfontosabb a közösség, mint érték kialakítása és elfogadtatása. Ez a mai társadalmi környezetben nagyon nehéz. Ha kisiskolás korban a tanuló nem jut el odáig, hogy tisztelje az iskolatársát, hogy elfogadja annak másságát, biztos, hogy önző, magának való felnőtt lesz belőle.
Hasonlóképpen fontos a kisgyermekkori agresszivitás okainak feltárása a szülővel közösen és az ennek visszaszorítására teendő intézkedések. Iskola pszichológus, és szociális munkás segítségét vesszük igénybe.

Nevelőmunkánkban nagy jelentőségű a szabadidő hasznos eltöltésének szervezése, irányítása. Tanulóink részére sokrétű órán kívüli tevékenységi formát ajánlunk, amit szívesen vesznek igénybe: szakkörök, énekkar, rendszeres sportversenyek, kirándulások biztosítják a kínálatot.

Az iskola kapcsolatai:

- A Tankerületi Központ munkatársaival jó szakmai kapcsolat alakult ki.
- A Megyei Pedagógiai Intézettel jó együttműködés alakult ki az évek során.
- A helyi önkormányzattal, a kapcsolat rendezett
- A térség általános iskoláival közösen szervezünk megbeszéléseket, továbbképzéseket, működtetjük a szakmai munkaközösségeket.
- Együttműködünk az óvodákkal
- Pedagógiai Szakszolgálattal,
- EGYMI-vel
- A szülőkkel a sokoldalú kapcsolattartás több éve kialakult hagyományai élnek (szülői értekezletek, Szülők Közössége).
- Együttműködünk az azt igénylő egyházakkal.
- RNÖ-vel
- Tanodával
- Védőnővel
- Iskola orvossal
- Máltai Szeretszolgálattal

Az iskola szolgáltatásai:

Kötelező tanulási időn kívül igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

- Fogadóóra, fogadónap keretén belül konzultációs lehetőség biztosítása.
- Felkészítés versenyekre.
- Számítógép használat.
- Sportudvar használat.

Ezek a szolgáltatások ingyenesek.

Egyéb szolgáltatás programba állítására is van lehetőség az iskolavezetés és a fenntartó előzetes jóváhagyása alapján.

Szociális szolgáltatások:

- Napközis étkezési lehetőség (tízórai, ebéd, uzsonna).
- Egészségügyi szűrővizsgálat, iskolaorvosi szolgáltatás.

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:

A nevelési program átdolgozása előtt - az alapelvek meghatározásához - tantestületünk összegyűjtötte azokat a legfontosabb emberi és erkölcsi értékeket, amelyeket közösen a legértékesebbnek tartunk. Ezen értékek mentén fogalmaztuk meg alapelveinket, amelyek nevelő munkánkat meghatározzák.

Közösen elfogadott legfontosabb értékek:

- *tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,*
- *humanizmus, szeretet, elfogadás,*
- *becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,*
- *a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,*
- *önfegyelem, önismeret, példamutatás,*
- *pontosság, igényesség és kitartás a munkában,*
- *a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése,*
- *önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,*
- *esztétikai, művészeti értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete,*
- *derű, humor, mely átsegít a gondokon.*

Pedagógiai nevelő-oktató munkánk során az előbbiekben felsorolt értékek közvetítését alapfeladatnak tekintjük, nevelő-oktató munkánkat ezen értékek mentén végezzük.

Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban:

- **a gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése** álljon a középpontban,

- a nemzetiségi, etnikai kisebbségi oktatás lehetőséget teremt a multikultutrális tartalmak megjelenítésére,

- minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges,

- kiemelt feladat a HHH és HH tanulókkal való foglalkozás az esélyegyenlőség megteremtése.

- a mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit,

- a SNI tanulók integrált oktatása segítse beilleszkedésüket, fejlesztésüket,

- széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak.

- nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:
  - az egyén és az állam felelősségét;
  - az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
  - környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák
- Természettudományos kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai és művészeti kompetenciák

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

Céljaink és feladataink:

<u>Alsó tagozatunkon</u> az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában (1-4 évfolyam)

Céljaink:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékosságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;

- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelemviláguk gazdagodását;
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

<u>Felső tagozatunkon</u> az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában
Céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
  - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az **érzékelés útján szerzett tapasztalat**aikhoz
  - 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az **elvont fogalmi- és elemző gondolkodás**;
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket;
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- készítsük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint a tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul.
Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre késztetni, gyengítve a negatív hatásokat.
Nevelési eljárásainkat alkalmazzuk céljaink elérése érdekében.

Ezek a következők:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- az oktatásban alkalmazott módszerek;
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- motiváció, bíztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- motiváció, ösztönzés, bíztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás; ráhatás

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban,minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**
  A különböző szociokultúrális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az **esélyegyenlőség biztosítás**ára törekszünk. Feladataink: az **alapvető erkölcsi értékek** megismertetése, tudatosítása és **meggyőződéssé alakítása** tanulóink körében.**(szociális kompetenciák)**
- **A tanulók értelmi nevelése**
  Az értelmi képességek, illetve az **önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése**. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, **felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)**
- **A tanulók érzelmi nevelése**
  A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.
  (énkép, önismeret fejlesztése)
- **A tanulók közösségi nevelése**
  Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az **együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésé**vel. **(szociális kompetencia)**
  A kultúrált magatartás és kommunikáció elsajátítása. **(anyanyelvi kommunikáció)**
- **A tanulók esztétikai nevelése**

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, **értékmegőrző magatartás** kialakítása.
Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (**esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség)**

- **A tanulók akarati nevelése**
  Az **önismeret kialakítás**ával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása. **(énkép, önismeret fejlesztése)**
- **A tanulók nemzeti nevelése**
  A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. **(szociális és állampolgári kompetencia)**
- **A tanulók állampolgári nevelése**
  Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Uniós jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt. **(állampolgári kompetencia)**
- **A tanulók munkára nevelése**
  A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. **(kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia)**
- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**
  A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az **egészséges életmód** és az **egészségvédelem** fontosságának tudatosítása.
- **A tanulók környezeti nevelése**
  A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, **környezettudatos magatartás** kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. **(természettudományos kompetencia)**

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségből, korrektségből, emberségből. Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Anyanyelvi és matematikai kompetenciák**
- **Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia**
- **Környezettudatosságra nevelés**
- **Szociális és állampolgári kompetencia**
- **Hatékony, önálló tanulás**
- **Digitális kompetencia**

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Egészségnevelési tevékenységeink

A nevelési intézmények feladatai közül jelentős az egészséges életmódra nevelés. Az egészségnevelés az élet minőségével foglalkozik, a tanulók fizika, társadalmi és mentális jólétével.
A tanulóknak szükségük van arra a lehetőségre, hogy olyan magatartást és értékrendet alakítsanak ki, mely képessé teszi őket arra, hogy azt válasszák, ami most jelenlegi életünkben is értékes és a jövőben is az lesz.
Az egészségnevelés a tanulókat arra kívánja felkészíteni, hogy teljes értékű, hatékony, megbízható, felelős tagjai legyenek majd felnőttként a társadalomnak.

Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki az igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás kerüljön előtérbe.
- Testmozgás fontosságának tudatosítása, elfogadtatása.

S ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az **egészséges életmódra nevelés** legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. **(anyanyelvi kommunikáció)**

- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.
- A napközis tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.

Egészséges táplálkozás nevelési feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- Iskolánk tanulóink számára háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- El kell érnünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezzék előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéné kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak az iskolapszichológusokkal együttműködve. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés. Ezzel kapcsolatos feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az ***elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása*** tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása: tanórán és tanórán kívül valósul meg a védőnő segítségével.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik.
A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.
A közösségi nevelés területei:
• család
• óvoda
• iskola
• iskolán kívüli közösségek
• társadalom
A gyerekek szempontjából meghatározó a család, az óvoda és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie. **(digitális kompetencia)**

Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei:

Tanórák

- osztályfőnöki órák

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi
- szakkörök

Tanórákon kívüli, pedagógusok és diákok által szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat
- iskolai ünnepélyek
- iskolai programok

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- tanulmányi kirándulások

A tanulók közössége: Diákönkormányzat

Az 1996. évi Közoktatási Törvény új jogi alaphelyzetet teremtett, amely egyenrangú félként kezeli az oktatás folyamatában szereplőket, és demokratikus működési formát ír elő az iskolák számára. Az iskola egyes alapdokumentumai a Diákönkormányzattal való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg.

A Diákjogi Charta előírásait, a jogokat, a kötelességeket tanulóinkkal folyamatosan betartatjuk. Ebben a Diákönkormányzatnak nagy a felelőssége. A házirend elkészítésében és minden, a diákokat érintő kérdésben véleményt nyilváníthatnak. A felvállalt feladatok elvégzéséért felelősséggel tartoznak.

A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákközgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját. **A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.**

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről;
- a működéséhez biztosított pénzeszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;
- a tájékoztatási rendszer szerkesztőségének, tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.

Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:
Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai színtéren is megtanulják a gyerekek a **kollektív gondolkodásmód**ot.

A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Szociális és állampolgári kompetenciák**
  Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás
  Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás,
- **Anyanyelvi kommunikáció**
  Saját és közérdek képviseletéhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:
- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejlesztésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelemre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- **helyes értékítélet, önértékelés képességének** kialakítására
- közvetlen környezetünk (iskola) megóvására
- **környezettudatos szellem**ben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

Alakítsa ki:
- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékosság) **(szociális kompetencia)**
- az empátiás kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét **(anyanyelvi kommunikáció)**
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét.**(digitális kompetencia)**

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik.
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátíttatásakor minden pedagógus:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a **közvetlen tapasztalatszerzést**,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép
- adjon átfogó képet a munka világáról
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését (**kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia)**

Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- Tanulmányi kirándulások
- Osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- Alapítványi Bál
- Ünnepélyek, megemlékezések
- Klubdélutánok
- Farsang
- Mikulás
- Sütivásár
- Karácsony
- Ünnepélyes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása)
- Ünnepélyes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Kézműves foglalkozások: Karácsonykor és Húsvétkor
- Bemutató órák a leendő elsősök szüleinek
- Házirend
- Kapcsolat más iskolákkal

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.***

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,

- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tanulás eredményességének különbségei.

A tanulás belső és külső feltételeinek tanulónkénti jelentős különbségeiből következik, hogy az egyes tanulók különbözőképpen és egymástól eltérő hatékonysággal tanulnak. Ehhez a tanításnak alkalmazkodnia kell. Az alkalmazkodásnak sokféle módját, lehetőségét differenciálás néven foglalhatjuk össze, ami többféle vonatkozásban is speciális bánásmódot jelent.

E célból szükséges olyan főbb kategóriák megemlítése, amelyben az egyes tanulók az átlagtól való eltérésük alapján besorolhatók. Így megkülönböztethetjük a tehetséges, az alulteljesítő, a tanulási zavarral küzdő és a tanulásban akadályozott tanulók csoportját.

A tehetséges tanulók.

Az olyan tanulókra, akik valamilyen területen az átlagosnál sokkal magasabb szintű teljesítményre képesek (pl. nagyon jó az emlékezetük, könnyen és gyorsan tanulnak, gazdag a fantáziájuk, stb.), azt szokták mondani, hogy tehetségesek.

A tehetség meghatározása azért is nehéz, mert a tehetségesek nem csak az átlagostól, hanem egymástól is jelentős mértékben eltérnek. A legelfogadhatóbb definíció szerint a tehetség az, ha az egyén valamilyen tevékenységben vagy tevékenység-komplexumban az átlagosnál magasabb színtű teljesítményre képes.

A tehetséggondozás fő stratégiái:

a) Gyorsítás, léptetés (tanulmányait a szokásosnál rövidebb idő alatt végzi el).
b) Gazdagítás, dúsítás (a tantervi anyagot mennyiségileg és minőségileg meghaladó tartalmakat sajátítanak el).
c) Elkülönítés (szegregáció), (külön iskola, külön osztály, tagozatos osztály). E szervezeti forma előnyei mellett többféle gondot is okozhat.
d) 2018/2019 tanévtől **Dencsdiák-díj** (nyolc évet át tanúsított példamutató szorgalmáért, magatartásáért, kitűnő tanulmányi eredményéért, tanulmányi versenyeken való eredményes részvételéért, és közösségi munkájáért)

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az alulteljesítő tanulók.

Alulteljesítő tanulónak nevezzük azokat, akik tartósan saját lehetőségeik (képességeik) alatt teljesítenek. Természetes jelenség, hogy egy-egy alkalommal előfordulhat a szokásosnál gyengébb teljesítmény. Az alulteljesítés esetén az elmaradás tartós. Az alulteljesítés tehát a képesség és teljesítmény közötti eltérés.

Az alulteljesítés mögött külső és belső okok húzódhatnak meg.
Külső ok lehet a korai szocializációs probléma, a hátrányos helyzet, a tanulás szempontjából kedvezőtlen családi környezet, az oktatással összefüggő problémák. A belső okok közé tartoznak az érzelmi élet kiegyensúlyozatlansága, motivációs problémák, valamint a megfelelő tanulási módszerek, stratégiák hiánya.

Egy tanuló esetében az alulteljesítésre gyanakodhatunk, ha:
- tanulási feladatait elhanyagolja,
- tanulási módszerei helytelenek,
- helytelen tanulási szokásai vannak,
- hiányzik belőle a szorgalom,
- az iskolai körülmények miatt szorongó.

További jellemzők lehetnek:
- az erőfeszítés jelentőségét nem ismeri fel,
- sikert és kudarcot a külső véletlennek tulajdonítja,
- felelősség hiányában a felnőttől várja a segítséget,
- adott esetben igyekszik a tanárt, a szülőt manipulálni,
- fegyelmezetlen magatartással, a tekintély elleni lázadással hívja fel magára a figyelmet.

Az alulteljesítés megszüntetésére irányuló törekvések sokfélék lehetnek. Mindenekelőtt a kiváltó okokat kell megkeresni, azok megszüntetésére, a negatív hatások kompenzálására kell törekedni. Legfontosabb az alulteljesítés korai felismerése, valamint a preventív eljárások, intézkedések kivitelezése pl. a tanulási képességek fejlesztésével.

A tanulási zavarokkal küzdő tanulók.

A tanulási zavarok a tanulás folyamatában lemaradást okoznak, ezzel a tanulást hátrányosan befolyásolják.

Tág értelemben minden lemaradás zavar, amely a tanulást hátrányosan befolyásolja. Fő jellemzője, hogy a tanulási teljesítmény szintje nem felel meg az egyén intellektuális fejlődésének. A tanulási zavar felfogható úgy is, mint a tanulásban való akadályozottság.

A tanulási zavar gyűjtőfogalom bele tartoznak az idegrendszeri eredetű mentális zavarral együtt járó képességzavarok és részképesség- zavarok, amelyek külön-külön, vagy halmozottan is előfordulhatnak, valamint a motiválatlanság és depriváció miatt kialakuló környezeti eredetű tanulási zavarok is.

Típusai:

- neurobiológiai eredetű tanulási zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- környezetfüggő tanulási zavarok, amelyek a korai életszakaszban elszenvedett ártalmak hatására jönnek létre,
- poszttraumás tanulási zavarok, amelyek a gyermekkorban elszenvedett agykárosodás következtében alakulnak ki.

A tanulási zavarok komplex fejlesztéssel (korrekciós foglalkozásokkal), a részképességek fejlesztésével megszüntethetők, vagy kompenzálhatók.

A tanulás segítése

A tanulás tanítása mind az iskolai színtereken, mind az egyéb tanulási környezetben (pl. otthoni tanulás) lehetséges és szükséges. A segítő – fejlesztő tevékenység direkt és indirekt formában nyilvánulhat meg.

Fejlesztendő kompetencia területek

- Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetencia területén: Egyéni felkészítés, megméretés, kockázat felvállalása (versenyek).
- Digitális kompetencia területén: eszközök, programok használata a tanulási folyamatban (előadások, prezentációk készítése tablet, telefon, számítógép segítségével).
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén: csapatmunkában konfliktus megoldási készség.
- Önálló tanulás: Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége.

Feladataink, tevékenységeink a kompetencia területek fejlesztése érdekében:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- tanterem átalakításának lehetőségei
- az iskolai sportkör,
- a szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális, stb.),
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- a továbbtanulás segítése, pályaorientáció
- tanórán kívüli kompetenciafejlesztő órák: matematika, szövegértés, német

A fejlesztő tevékenység elemei.

A fejlesztő tevékenység alapvető feladatai:

- A gyermek fejlettségének alapos és részletes megismerése (szintfelmérés).
- Egyéni fejlesztési terv, a fejlődési szükségleteknek megfelelő tanulási stratégiai elemek megismertetése.
- Egyénre szabott feladatok.
- Egyénre szabott értékelés három havonként a tanulók, a szülők és a tanárok együttes részvételével.
- Célkitűzés, a továbbhaladás feladatainak megbeszélése.

A gyermek fejlettségére és fejlődési szükségleteire alapozó hatásrendszer akkor eredményes, ha folyamatos és állandó és elvezet az önálló tanulási képességek kialakulásához.

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.
A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi hátteret feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.
A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.
Pedagógusaink és utazó gyógypedagógus segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az **egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében** a gyermeket tanító kollégák körében.
- **Differenciált bánásmódot** biztosítunk, segítjük tanulóinkat **önértékelési** problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált faladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (gyógypedagógus)

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére fejlesztő pedagógusunk a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő foglalkoztatásokat is tart, ezzel növelve a **tanulási esélyegyenlőség**üket a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

1.6.4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az iskolában:

Tanulóink között egyaránt megtalálható a jól szituált és a társadalom peremén élő családból származó gyermek. Egyre több a csonka család és a HH, és HHH hátránnyal küzdő tanuló. Szakképzett gyermekvédelmi felelőseink koordinálják az osztályfőnökök és a szaktanárok felderítő és megelőző munkáját. Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek és családok sorsát.

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- törekszünk a „másság" elfogadtatására; **(szociális kompetencia)**
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal;
- a rászorulókat a segítség elfogadására;
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;
- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket;
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog, AIDS elleni programokba;
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást;
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére **egyénre szabott nevelés**t, a fejlesztésre szorulók között egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk;
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólunk a szülői értekezleteken és fogadó órákon;
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük;
- az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) odaítélésekor a gyermekvédelmi felelősök az

osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.
Évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, gyermekvédelmi felelőseink folyamatosan nyomon követik fejlődésüket.
A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal,
- védőnővel,
- családgondozóval,
- fejlesztő pedagógussal, logopédussal,
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival
- RNÖ
- Tanoda
- Máltai Szeretszolgálat
- Civil szervezetek
- Rendőrség

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- iskolai alapítványunk bevonása a hátrányos helyzetű gyermekek anyagi segítésébe

Felelősei a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökök bevonásával.
Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális és sportprogramok, vetélkedők szervezésével.
Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.
Délutáni foglalkozások (kompetenciafejlesztés, és rajz szakkör)
Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.
Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő Központtal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval.
Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.
A krízishelyzetekkel küzdő gyermekeknek és családoknak segítséget nyújtunk a megfelelő segítő szervezet bevonásával.

1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló program

Településünk és vonzáskörzetébe járó tanulók eltérő szociokulturális környezetből származnak.
Sok a munkanélküli szülő. A családok gyermekvédelmi támogatásból, szociális járadékból, családi pótlékból élnek.
A tanulóink jelentős része alacsony szocioökonómiai státusszal jellemezhető társadalmi réteghez tartozik.
A különbséget a szegénység és annak következményei jelentik.

- Testi fejlettségük nem megfelelő.
- Neveltségi szintjük alacsony.
- Kevéssé motiválhatók.
- Pályaválasztásuk igénytelen.
- Szerepbizonytalanság jellemző rájuk.

Célunk:
Segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek.
Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe.
El kell érnünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- **Anyanyelvi kommunikáció:**
  Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- **Matematikai kompetencia:**
  Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítenek fel.
- **Digitális kompetencia:**
  Információkeresés, eszközhasználat
- **Szociális és állampolgári kompetencia:**
  Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése, flusztráció kezelése. egyéni és közérdek tisztelete

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás,
2. Drog- és bűnmegelőzés,
3. Pályaorientációs tevékenység,
4. Táborozások, kirándulások, országjárások,
5. Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,
6. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,
7. A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
8. Táborozási, kirándulási hozzájárulások,
9. Alapítványi támogatások,
10. Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon,
11. Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek.
12. HHH tanulók kulturális rendezvényekre való eljuttatása (színház, múzeum)
13. Erdei iskola,
14. Színházlátogatás (Lázár Ervin Program)

Feladatok ennek tükrében:

- A tanulás iránti érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- Diagnosztikus felmérések elvégzése.
- Egyéni fejlesztési tervek elkészítése.
- Egyéni képességekhez igazodó tanórák szervezése.
- Másság elfogadása.
- Egyéni haladást biztosító programok, könyvek kiválasztása.
- Egyéni segítségnyújtás, képességkibontakoztatás, felzárkóztatás.
- Továbbtanulás irányítása.
- Játék, szituációs programok.
- Folyamatos értékelés, visszajelzés.
- Napköziben – tanulásszervezés, tanulásirányítás, étkezés, étkezési normák elsajátítása.
- Egészségnevelési ismeretek – életvezetési gondjaik enyhítése, oktatása, versenyek, vetélkedők szervezése.
- Nevelők – tanulók – szülők kapcsolatának erősítése.
- Családvédelmi felelős, ifjúságvédelmi felelőssel folyamatos kapcsolattartás (együttműködési megállapodás rögzítése).
- Szoros kapcsolat az önkormányzatokkal étkezési térítési díjak, tankönyvvásárlás, egyéb szociális támogatások érdekében (színház, kirándulás támogatása).
- Drog- és bűnmegelőzés.
- HHH tanulók eljuttatása kulturális rendezvényekre.
- HHH tanulók szociális hátrányaik enyhítésére juttatásokban részesüljenek.

  - Osztálykirándulások szervezése: Pécs, Szigetvár, Kaposvár-Szenna, Orfű-Abaliget helyszínekre (az osztálykirándulásokon strandolhatnak megtekinthetik az Abaligeti Cseppkőbarlangot).

- A tanulmányi kirándulásoknál figyelembe vesszük a gyerekek életkori sajátosságait (alsó-felsős bontásban évente egyszer visszük a gyerekeket):

- Erdei iskola:alkalomszerűen

1.7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.
A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.
Ezen együttműködés:

alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;
megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Elvárásaink a szülők felé:
A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatás
- gyermekvédelmi felelősök szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása
- Szülők Közössége megbeszélések (évente legalább 2 alkalommal)
- Fogadóórák, fogadónapok
- Internetes/ online kapcsolattartás
- KRÉTA rendszer

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével,
- alapítványunk bevonása a közös rendezvények támogatásába (Pl. Alapítványi Bál)

A szülő kérheti:

- Gyermeke napköziotthoni ellátását
- Gyermek reggeli és délutáni ügyeleti elhelyezését reggel 7,30 és du. 16,30 óra között
- Megfelelő ok esetén gyermeke felmentését egyes tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet
  - szaktanártól,
  - osztályfőnöktől,
  - fejlesztő pedagógustól,
  - iskolatitkártól
  - az iskola vezetőitől.
  -

Kapcsolattartás az iskola oktató- nevelő munkáját segítő szervezetek:

- az 1972 óta folyamatosan működő **Szülők Közössége**

Kapcsolattartás a Szülői Szervezettel:

A szülőkkel fenntartott kapcsolat különösen jó. Kölcsönös a bizalom. Igyekszünk egymás elvárásainak megfelelni. Mindkét fél ismeri a jogait és a kötelességeit. Rendszeres kapcsolatban vagyunk, probléma esetén azonnali megbeszélést tartunk.

A kapcsolattartás formái:

alkalmi beszélgetés
szülői értekezletek (évi 2 alkalommal)
telefonos megbeszélések szükség szerint
internetes felület

A diákok legfőbb képviseleti fóruma a DÖK.

A DÖK segítő tanár segítségével rendszeresen ülésezik, tagjai a felesős osztályok által választott DÖK felelősök. A diákok kéréseit, problémáit közvetítik az iskola vezetősége felé. Segítséget nyújt a diákprogramok szervezésében.

A tanuló és pedagógus együttműködésének további lehetőségei:

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a tanári értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése az Országos diákparlamentek előtt.

- A DIÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségévek, a diákok kéréseinek továbbítása
- Diákrendezvényeken pedagógusok aktív részvétele (farsang, DIÖK nap, osztályrendezvény, kirándulás)

1.8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.8.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint:

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli,)

- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni.

1.8.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra

- javító vizsgákra

- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik

- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít

- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2009/2010-es tanév végén megszervezendő vizsgáktól érvényes, és határozatlan időre szól.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Osztályozóvizsga

Az Intézmény osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – maximum három tantárgy elégtelen osztályzata esetén - javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. közötti – időpontban szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgák szerevezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.

- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc.
- SNI tanulók esetében a szakértői vizsgálat figyelembe vétele

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot

- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót

A szóbeli vizsga általános szabályai

- a felkészülési idő legalább 20 perc.

- a felelet maximum 15 percet tarthat.

- SNI tanulók esetében a szakértői vizsgálat figyelembe vétele

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.

Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

1.9. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Intézményünk biztosítja a tanulók számára az iskolaváltást a következő feltételek mellett:

Az eljárás kezdeményezésének okai
- érzelmi motivációk,
- szociális és környezeti tényezők megváltozása (anyagi helyzet, illetve lakóhelyváltás).

Az eljárás rendje
- A kiskorú tanuló szülője kíséretében megjelenik intézményünkben, és jelzi iskolaváltási szándékát, valamint annak indokait,
- kérvényt nyújt be az iskola igazgatójához, az intézményváltás tényének és okainak rögzítése érdekében.
- A kérvény mellékletét képezik az alábbi dokumentumok:
    - félévi, illetve év végi bizonyítvány,
    - ellenőrző, az aktuális félév tanulmányi előmenetelének nyomon követhetősége érdekében,
    - amennyiben tanév közben történik az iskolaváltás a KRÉTA rendszeren belül a tanuló addigi eredményeinek átmentése,

Az iskolaváltás elutasításának nem lehet oka semmiféle diszkrimináció, amely etnikai, vallási, nemi alapon történő megkülönböztetésre épül.

Az eljárás következménye

Amennyiben a tanuló olyan intézményből érkezik, amelyben a nálunk oktatott tantárgyak közül nem szerzett mindenből érdemjegyet, a következő módon köteles ezt pótolni:

- Idegen nyelvnél (intézményünkben német idegen nyelvoktatás folyik) a tanulónak kötelessége a tantárgyi felzárkózás, szaktanár segítségével. Tanórákon a saját szintjének megfelelően aktívan részt vesz. Tudásáról a szintjének megfelelően számon kérhető.

1.10. Iskolai lemorzsolódás

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók iskolai sikerességének elősegítése

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló fogalma: - Nkt. 4. §. (1) -
Az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti, vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Fogalom értelmezése:

Azok a tanulók, akiknek az átlageredménye hármas alatti. Nem minden hármas alatti tanulóról van szó. Az iskolának kell eldöntenie kik azok a tanulók, akiknél intézkedni kell. Az a tanuló, akinek a képessége olyan, hogy csak hármas átlag alatti teljesítményt tud produkálni, nem kell intézkedni. Velük abban az esetben szükséges majd intézkedést hozni, ha következő tanévben a mostani hármas alatti átlagától is 1,1 mértékű romlást mutatnak, tehát a mostanihoz képest romlik az átlaguk.
Azoknál a tanulóknál viszont, akiknél azt érzékeljük, hogy a tanuló többre lenne képes, mint a hármas átlag alatti eredmény, mindenképpen meg kell keresni azokat a gátló tényezőket, amelyek miatt a tanuló nem tud a képességének megfelelő eredményt elérni.

Azok a tanulók, akiknek a tavalyi év végi átlagához képest, várhatóan 1,1 mértékű átlageredmény romlás várható.
A jó képességű tanuló átlageredménye romlik a jogszabálynak megfelelő mértékben, mindenképpen fel kell deríteni az okokat, és esetükben komplex intézkedésnek van helye.

Intézkedések az iskola részéről:

Érintett tanulók beazonosítása.
Felelős: osztályfőnök, szaktanár

Az eredményes tanulás akadályainak, a gátló tényezőknek a feltárása, és kezelése:

Problémafeltárás
Az iskola feladata, hogy teremtsen olyan lehetőséget, amelyben a pedagógusok és a tanulók között kialakul egy olyan kétszemélyes helyzet, amelyből kiderülhet, mi az oka annak, hogy a tanuló képességei alatt teljesít, vagy romlik a tanulmányi átlaga.
Ez lehet betegség, családi probléma, szociális helyzet romlása, elhallgatott osztályon belüli bántalmazás, hibás pedagógiai eszközök alkalmazása, mentális problémák, stb.
A pedagógus a beszélgetést több alkalommal kezdeményezze, és teremtsen olyan bizalmi légkört, hogy a tanulók megnyíljanak.

A problémafeltárás után a lehetséges további intézkedések megtétele, ha a probléma a gyerek családjában van:
Felelős: ifjúságvédelemi felelős, jelzés gyermekvédelem felé
- A szociális helyzet romlása az ok:
Jelzés jegyző felé, és más támogatási rendszer felé
- Ha osztályon belüli bántalmazás az ok:
Felelős: osztályfőnök, osztályban tanító pedagógus, intézményvezetés pedagógiai intézkedések meghozatalával
- Ha, az ok hibás pedagógiai, technikai módszerek alkalmazása:
Felelős: pedagógus motiváló értékelés, hatékony tanulásszervezés alkalmazása
Intézményvezetés feladata: tanóra látogatás, hatékony pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazására szaktanácsadó igénybevétele.
- Ha az ok mentális probléma:
Megfelelő szakember, pl. pszichológus bevonása szükséges.

Fontos ezeknél a tanulóknál a családlátogatás, a szülőkkel való kapcsolattartás.
Figyelemmel kell lenni a problémák feltárása mellett az egyéni fejlesztésre, a felzárkóztatásra, a tanórai differenciálásra.

<u>Az intézkedések folyamata:</u>

- érintett tanulók beazonosítása
- négyszemközti beszélgetés pedagógussal
- családlátogatás, kapcsolattartás a szülőkkel, osztályfőnök vagy mentor
- tanulmányi megsegítés a tanév folyamán ú
- visszajelzés a félévi és év végi nevelőtestületi értekezleten további feladatok kijelölésével

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. vhr.) 2016. november 19-ével hatályba lépő módosítása a korai iskolaelhagyás, az iskolai lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai

támogató rendszer működtetésének országos szintű bevezetését és az ezzel összefüggő intézményi és állami feladatok megkezdését szolgálja.

A tanulói lemorzsolódás megelőzését szolgáló jelzőrendszer működtetésével az iskolai, pedagógiai sikerességet támogató megoldások, pedagógiai diagnosztizáló és fejlesztő eszközök rendszerbe foglaltan, hatékonyabban lehetnek alkalmazhatók valamennyi hazai iskolában. Ez a köznevelés rendszerében dolgozó pedagógusok, segítő szakemberek, gyermekvédelmi szakemberek, iskolapszichológusok és a tanulók, családjaik számára is áttekinthető szakmai kereteket ad, növeli az iskolai pedagógiai munka eredményességét és annak esélyét, hogy a tanuló számára biztosított legyen a tanulmányokban történő előrehaladásához szükséges szakmai támogatás.

A jelzőrendszer működése :

Az Nkt. és az Nkt. vhr. meghatározza a jelzőrendszer általi adatgyűjtés alanyait jelentő tanulói kört és a lemorzsolódás kockázata mögött álló jellemzőket. Az Nkt. vhr-ben rögzített jellemzők szignifikáns kapcsolatot mutatnak a lemorzsolódáshoz vezető iskolai tanulói kudarcokkal. A diagnosztikus céllal is működtetésre kerülő jelzőrendszer elősegíti a gyengébben teljesítő, ill. az iskolai előrehaladást nehezítő problémával küzdő tanulók esetében az egyéni szükségletekre reagáló, mielőbbi támogató pedagógiai beavatkozások meghatározását, a pedagógiai-szakmai szolgáltatások célzott biztosítását az iskola részére. A jelzőrendszer által kezelt, a lemorzsolódással való veszélyeztetettség mögött álló okokat kizárólag ezen, a fentiek szerinti alacsony szintű, ill. romló tanulmányi eredményt mutató tanulók vonatkozásában kell értelmezni. A jelzőrendszer tehát nem terjed ki pl. a külföldön - itthoni magántanulói jogviszony mellett – tanulmányokat folytató, vagy pl. a versenyszerű sportolás miatt magántanulói jogviszonyban álló, megfelelő, és így az Nkt. 4.§ 37. pontja szerinti rendelkezés alá nem eső iskolai eredménnyel rendelkező tanulókra.

Az országos korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben a romló tanulmányi eredményt mutató tanulók számára az iskola által javasolt pedagógiai támogatás okait is szükséges lesz megjelölni, amely lehet pl.:

- alacsony tanulmányi eredményből adódó ok,
- bukás, évismétlés,
- a magatartásban tetten érhető okok,
- a szorgalom minősítésében megmutatkozó probléma (motiváció)
- hiányzás,
- szociális helyzetre visszavezethető ok, stb.

2. *Az intézmény helyi tanterve*

Dencsháza-Hobol Általános Iskolában a 2020-as NAT óraszámait a szabadon tervezhető órakeret terhére, a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbiak szerint, 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

A 2012-es NAT óraszámai a 2023/2024 –es tanév végéig maradnak érvényben.

Heti óraszám/évfolyam	Új/Régi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	NAT 2020	7+1	7	5+1	5+1	4	4	3+0.5	3
	NAT 2012	7	7	6	6	4	4	3+1	4+0.5
Matematika	NAT 2020	4	4	4	4	4	4	3+0.5	3+0.5
	NAT 2012	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3+1	3+1
Történelem	NAT 2020					2	2	2	2+0.5
	NAT 2012					2	2+0.5	2	2+0.5
Hon és népismeret	NAT 2020						1		
	NAT 2012					1			
Etika/Hit és erkölcstan	NAT 2020	1	1	1	1	1	1	1	1
	NAT 2012	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret/Természetismeret	NAT 2020		0+1	1	1	2	2		
	NAT 2012	1	1	1	1+1	2	2+0.5		
Kémia	NAT 2020							1	2
	NAT 2012							1	2
Fizika	NAT 2020							2	1
	NAT 2012							2	1
Biológia	NAT 2020							1	2
	NAT 2012							2	1
Földrajz	NAT 2020							2	1
	NAT 2012							1	2
Idegen nyelv	NAT 2020				2	3	3	3	3
	NAT 2012			1	2	3	3	3	3
Ének-zene	NAT 2020	2	2	2	2	2	1	1	1
	NAT 2012	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	NAT 2020	2	2	2	1	1	1	1	1
	NAT 2012	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és színház	NAT 2020								1
	NAT 2012								
Technika és tervezés	NAT 2020	1	1	1	1	1	1	1	
	NAT 2012	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra	NAT 2020			1	1	1	1	1	1
	NAT 2012				0+1	0+1	1	1	1
Testnevelés	NAT 2020	5	5	5	5	5	5	5	5
	NAT 2012	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	NAT 2020					1	1	1	1
	NAT 2012					1	1	1	1
Nemzetiségi óra	NAT 2020	1	1	1	1	1	1	1	1
	NAT 2012	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	NAT 2020	2	2	2	2	1	2	2	2
	NAT 2012	2	2	2	3	2	2.5	3	3
Maximális órakeret	NAT 2020	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**
	NAT 2012	**25**	**25**	**25**	**27**	**28**	**28**	**31**	**31**

2.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomatatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, feladatlapok, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

A hivatalos tankönyvjegyzékből a szaktanárok kiválasztják az oktatáshoz szükséges könyveket évfolyamok szerint.

A 2020/2021-es tanévtől a nemzetiségi oktatáshoz szükséges tankönyvek, munkafüzetek megvásárlásához külön normatív támogatást kap az intézmény.

A tankönyvek beszerzését iskoláinkban a tankönyvfelelősök végzik.

2.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Pedagógusaink feladataikat az SZMSZ-ben megtalálható munkaköri leírásokban részletesen szabályozva megkapják.

2.3.1 Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A tantárgyak tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszának négy évfolyamán a legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, az olvasás és az írás stabil megalapozása. A fő hangsúly az alapkészségek fejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és -értelmezés megalapozásán van. A sikeres óvoda–iskola átmenet, gyengéd átmenet érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoordinációs és egyéb hátrányok iskolakezdéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok: beszédgyakorlatok, téri tájékozódást és mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba. Az olvasás és az írás sikeres elsajátításához elengedhetetlen képességek folyamatos fejlesztése és diagnosztizáló értékelése a köznevelési intézmény feladata.
Az anyanyelvi készségek és képességek, kompetenciák valamennyi tanulási területen meghatározzák a tanuló későbbi előmenetelét. Ezek elégtelen szintje az egyes tantárgyakban megmutatkozó alulteljesítésben, valamint a lemorzsolódásban, a végzettség nélküli iskolaelhagyásban nyilvánulhat meg. A készségfejlesztésnek és felzárkóztatásnak ugyanakkor összhangban kell lennie a korosztályt tipikusan jellemző kognitív fejlődési szinttel, az egyéni képességeknek megfelelő terhelhetőséggel, és a differenciálást is ennek megfelelően kell tervezni. Az alapozás első szakasza, amelyben hangsúlyos szerepet kap az olvasás- és íráskészség, valamint a szövegértés fejlesztése, a második évfolyam végén zárul. Ebben a szakaszban folyamatos diagnosztizáló és fejlesztő, tanulást támogató értékeléssel kell követni az eltérő beszédkészséggel, nyelvi adottságokkal iskolát kezdő tanulók képességeinek alakulását. A késleltetett írástanítás lehetővé teszi a hosszabb és alaposabb írás előkészítést, és az ehhez kapcsolódó differenciált fejlesztő tevékenységeket.
A tanulási terület legfontosabb tanulási eredménye az olvasás és az írás, mint alaptechnika elsajátítása, valamint a szövegértéshez és -értelmezéshez szükséges alapkészségek, kompetenciák kialakítása. Az olvasóvá nevelést támogatja a tanulócsoport érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasása, élményszerű feldolgozása.

Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében a nyelvtani szabályok megismertetése helyett a tanuló kreatív játékos, alkotó jellegű vagy kísérletező feladatokkal, változatos munkaformákban tapasztalja meg a nyelv összefüggéseit, működését.
A tantárgyi készségfejlesztés komplex rendszert alkot azokkal a tantárgyakkal, amelyek a zenei hallást, a ritmuskészséget, a mozgást, a mozgásügyességet, a manuális készségeket, az idő- és térbeli szekvenciák azonosítását és követését, a téri-vizuális és időbeli tájékozódást fejlesztik.

2.3.3 Az 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

A magyar nyelv és irodalom tanulási terület két tantárgy összekapcsolásával jött létre. Nyelvi meghatározottságuk, tudományterületi összekapcsolódásuk, közös fejlesztési céljaik ellenére önálló diszciplínák, saját szerkezeti és tartalmi elemekkel. Mindkettő saját logikája mentén szerveződik, így a kerettantervben is külön jelennek meg, tananyagtartalmuk, fejlesztési területeik, tanulási eredményeik szerint.
A felső tagozatos tananyag szervesen kapcsolódik az alsó tagozatban elsajátítottakhoz, valamint a tanulók életkori sajátosságaihoz. A képzési szakasz első felében motívumokra épülő témakörök uralják a tananyagot. Ezek biztosítják a tanulási szakaszok közötti átmenetet, az alapkompetenciák és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.
A képzés második szakaszában a fő tananyagszervező elv a kronológia. Ennek célja, hogy a tanulók megismerjék a magyar és a világirodalom néhány nagy korszakát, művelődéstörténeti korszakát, az irodalmat a történelmi-társadalmi folyamatok részeként lássák, és ismereteiket össze tudják kötni más tantárgyak tananyagtartalmaival. Ebben a képzési szakaszban válik feladattá az irodalmi műfajok megismerése és a műfaji sajátosságok felismerése. Ekkor ismerkednek meg az alapvető verstani és stilisztikai jellegzetességekkel is.
Az irodalmi ismeretek elsősorban az olvasás örömához, a különféle befogadási, értelmezési stratégiákhoz, az irodalmi művek kontextusaihoz vezető utakat mutatják meg, ezzel előkészítve az irodalmi művek eszme-, stílus- és hatástörténeti, valamint történelmi nézőpontú értelmezését.
Az anyanyelvi ismeretek és készségek alapvetően a tanuló nyelvhasználatának fejlesztését szolgálják.
A tanórai és az iskolán kívüli tevékenységeket úgy kell megtervezni, hogy alkalmazkodjanak a tanuló társadalmi, kulturális és életkori sajátosságaihoz, és segítsék az adott esetben szükségessé váló differenciálást (felzárkóztatás, tehetséggondozás). Az iskolai munka során törekedni kell a módszertani sokszínűségre, az aktív tanulói
tevékenységekre épülő módszerek alkalmazására (gyűjtőmunka, projektek, kooperatív, együttműködésen alapuló változatos és ötletgazdag írásbeli és szóbeli feladatok).
A tantárgyak fejlesztési céljai csak úgy valósíthatók meg, ha a tanuló a magyar órák aktív alakítójává válik, és nem csupán passzív befogadóként vesz azon részt. A tanulói tevékenységekre és együttműködésre épülő módszerek erősítik a tanuló problémamegoldó képességét, és képessé teszik őt arra, hogy összekapcsolja a különböző forrásokból nyert sokféle információt.

Az 5–8. évfolyamon a tanítás célja az is, hogy megfelelően előkészítse a középiskolai tanulmányokat.
A tervezéskor figyelembe kell venni a középiskolai felvételi vizsgák elvárásait, azaz a középiskolák ismert bemeneti követelményeit.
Az értékelési eljárások alkalmazásakor fontos a tanuló teljesítményének kiegyensúlyozott, szóban és írásban történő megítélése.

2.3.4. Cigány nemzetiségi oktatás az iskolában

Törvényi háttér:
Az 58/2002. (XI.299 OM rendelet 2. számú mellékletével kiadott Nemzeti etnikai kisebbségi oktatásnak irányelvei alapján

17/2013 (III.1) EMMI rendelet alapján

Cigány nemzetiségi oktatás bevezetésének indoklása:
Iskolánk több település közoktatási intézménye, a tanulóink nagyrészt cigány származásúak. A települések cigány népessége erősen tagolt. Többségük munkanélküliként, szegénységben rossz lakáskörülmények között él, de vannak jómódú családok is. Az iskola feladata, hogy a szociális hátrányokat csökkentse, valamint lehetőséget biztosítson cigány és nem cigány tanulóknak arra, hogy egymás kultúráját megismerhessék.
A cigány nemzetiségi oktatás elősegíti:

- a cigány tanulók iskolai sikerességét,
- a hátrányok mérséklését,
- a cigányság integrációját.

A cigány nemzetiségi oktatás magába foglalja:

- a cigány népismeret műveltségi terület oktatását,
- a nemzetiségi önismeret fejlesztését,
- szocializációt, egészségmegőrzést,
- folyamatosan szervezett cigány kulturális tevékenységet.

A település és a tanulólétszám heterogén összetétele is meghatározó tényezőként volt jelen, mikor oktatáspolitikai koncepciónkat kidolgoztuk. Széleskörűen egyeztetett és elfogadott pedagógiai elveink a következők:

- az oktatás és nevelés egyensúlya
- esélyegyenlőség biztosítása
- teljes körű személyiségfejlesztés
- a nyitottság elve, másság elfogadása

A 2013/2014-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben bevezetésre került intézményünkben a cigány nemzetiségi oktatás. Ennek irányelveit a 17/2013 (III.1) EMMI rendelet határozza meg.

Cigány nemzetiségi oktatás formája

A nemzetiségi nevelés-oktatás iskolánkban alkalmazott formája a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás. Ez a forma biztosítja a cigány tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek megismerését, a romák/cigányok történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei- és tánckultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását.

A magyar nyelven folyó roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás tartalmazza:

- roma/cigány népismeret műveltségi terület oktatását,
- folyamatosan szervezett roma/cigány kulturális tevékenységet.

Ennek alapján iskolánkban cigány nemzetiségi oktatás néven délelőttönként minden évfolyamon heti 1 órában cigány népismerettel foglalkoznak tanulóink. Nem választható tantárgyként, hanem tantárgyi szerkezetbe integrálva jelenik meg a diákok órarendjében, mindenki részt vesz az órákon, legyen az cigány vagy nem cigány. A cigány kultúra a magyar egyetemes kultúra szerves részét képezi, olyan értékeket képvisel, amit a többségi társadalomnak is ismerni kellene, és ez által talán csökkennek az előítéletek, sztereotípiák.

A **cigány népismeret**, mint iskolai tantárgy sajátosságából – miszerint a családi érték- és hagyományközvetítő szerepét és azok tiszteletét egyre inkább át kell vállalnia – számos cél és feladat adódik. Ez sajátos módszereket is kíván. Nyitott oktatási formákban történő tanítást. Amely olyan ismeretszerzést biztosít, ami az élménytől a cselekvésen és megértésen át a tapasztalathoz vezet.

Ezért a népismeret órákon felül a helyi tanterv heti 2 óra délutáni foglalkozást biztosít 8 évfolyamon keresztül, ami intenzív és alapos ismeretszerzést és képességfejlesztést tesz lehetővé. Így fokozatosan kialakulhatnak a tanulókban azon kompetenciák, amely alkalmassá teszi őket az önállóságra.

Cigány nemzetiségi oktatás délutáni foglalkozásai

A cigány nemzetiségi oktatás délutáni foglalkozásiban a multikulturális tartalmak mellett, a teljes körű személyiségfejlesztésre helyeztük a hangsúlyt. A cigány tanulók hátrányainak csökkentését és a társadalmi beilleszkedésük elősegítését szolgálva.

VIDÁM PÉNTEK DÉLUTÁN

A foglalkozások zömét péntek délutánonként tartjuk, ezért is kapta a „Vidám péntek délután" elnevezést. 8 évfolyamon, több szintéren folyik a pedagógiai munka - alkotó tevékenység, egyéni vagy csoportos projektek - éves tematika alapján.

Alsó tagozat

Iskolánk tanulói először élményszerű helyzetekben találkozhatnak a legfontosabb hagyományokkal, életmódbeli szokásokkal, nemzetiségi kultúrával. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és képességek fejlesztésére próbálunk törekedni, amely egyben feltétele az értéken alapuló cselekvésnek.

Az 1-2. osztályban a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve, főleg kézműves tevékenységeket folytatnak. Ebből adódóan a cselekvésen alapuló tanulás és a hagyományok megismertetése kerül előtérbe. A gyerekek megtanulják, hogy sok mindenre használhatják kezüket és fantáziájukat.

Kézműves foglalkozások célja:

- különböző kézműves technikák megismertetése,
- tér, forma, színképzelet gazdagítása,
- esztétikai, szép iránti nyitottság, igényesség kialakítása,
- önálló alkotás lehetőségének biztosítása.

A természetes anyagokkal való munkavégzés, az ősi és népművészeti formák, motívumok tanulmányozása révén a magyar-cigány népművészet értékeit magukénak érezhetik.
A 3-4. évfolyamon a tanulók személyes motiváltságára különös hangsúlyt fektetünk. Ebben az időszakban ugyanis azok a tanulási és tanítási folyamatok erősödnek, amelyek az iskolai teljesítményhez kötődnek. A mindennapi felelősségvállalás megerősítése okán, ők már kiválaszthatják, mely csoportfoglalkozásokon szeretnének részt venni a felsősökkel együtt.

Felső tagozat

A cigány nemzetiségi nevelő-oktató munka hangsúlyozott célja a felső tagozatban, hogy a tanulók:

- elsajátítsák az egészséges, kulturált életmód szókásait, a társas magatartás szabályait,
- képesek legyenek társas kapcsolatok kialakítására,
- képességeiknek megfelelő önálló tanulásra,
- személyiségfejlődésük szempontjából a legkedvezőbb szabadidős programok kiválasztására.

Iskolánk igyekszik elérni a különböző műveltségi területek tartalmának összehangolását a tanórai, a tanórán kívüli és a szabadidős foglalkozások tartalmának egymásra épülésével.
Ezen irányelveket követve, minden évben a személyi és tárgyi feltételekhez igazítva és a tanulók igényeit alapul véve alakítjuk ki az éves munkatervet.

Választható foglalkozások

KREATÍV KUCKÓ

A kézműves mesterség alapjait mutatja meg gyakorlatban, műhelymunka keretein belül. E mellett megismerteti a tanulókkal a tradicionális cigány mesterségeket. A gyöngyfűzés, agyagozás, selyemfestés munkafolyamatát is elsajátíthatják.
Tevékenykedés közben kialakul kreatív gondolkodási sémájuk, amely egész személyiségük fejlődését segíteni fogja. Formálódik esztétikai érzékük, megtanulnak a szépre rácsodálkozni. Felismerik, hogy egyszerű, természetes alapanyagok felhasználásával, az alapismeretek elsajátításával érték hozható létre, olyan egyedi kézi munka, melynek ideje visszaadni a helyét a modern ember életébe is.

EGÉSZSÉG HÁZ

A cigány nemzetiségi oktatás keretein belül az „Egészségház" foglalkozásai is bekapcsolódnak a testedzésbe és az egészségfejlesztésbe.
A péntek délutáni szabad levegőn való mozgás, önfeledt játékpercek segítenek kialakítani az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Az időjárásnak megfelelő öltözködés, a helyes és rendszeres tisztálkodás fontosságának tudatosítása elsődleges feladat.
Megtanulják, hogyan töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben. Átélhetik a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét. Kialakul a megértés, a tolerancia kisebbekkel és

gyengébbekkel szemben. A szabályok betartása, a sportszerűség elfogadása is a teljes körű személyiségfejlesztés szolgálta. Modern világunkban az emberi kapcsolatokon keresztül történő tanulás épp oly fontos, mint a tudás és az információ megszerzése, valamint cselekvési stratégiák kifejlesztése.

TINI SAROK

A tini „nagylányok" érdeklődési körét próbálja kibővíteni, amihez életvezetési tanácsok, önismereti tesztek, pályaorientációs előadások szolgálnak útmutatásul. Az egészséges táplálkozás, a higiénés szabályok, a szépészeti ismeretek megerősítése is fő szempont. Az egészségtudatos életmód jegyében a védőnő felvilágosító órákat tart, és rendszeresen gyakoroltatja az elsősegélynyújtást.

Az őszi és a tavaszi időszakban a túrák, a téli időszakban az alakformáló torna és a cigány tánc tanulása a mozgás fontosságára hívja fel a figyelmet. A Tanoda Cigány-lány programjával együttműködve lehetőségünk van sütni, főzni, háztartási ismereteket gyakorlatban is kipróbálni. Cigány és magyar nemzetiségi ételek megismerésével bővül gasztronómiai igényességük.

Ezeknek köszönhetően a cigány nemzetiségi oktatás keretein belül, olyan egészségmegőrző ismereteket sajátíthatnak el, amivel később javulhat az életminőségük, testi-lelki egészségük.

MESE SZÍNPAD

A mesés délutánokon cigány és más népek meséivel ismerkednek meg a tanulók. Rengeteget tanulhatnak belőle: új szófordulatokat, kifejezéseket, szólásokat, így jelentősen bővíthetik szókincsüket. A meséket változatos módon dolgozzák fel: rajzzal, bábozással, dramatizálással. Előkerülnek a kedvenc mesék és az ünnepekhez tartozó mesefilmek is.

A mese megnyugtat, szórakoztat, elűzi a félelmet. Mindeközben az élethez nélkülözhetetlen készségekkel ruházza fel a gyerekeket. Egy olyan lelki táplálék, ami nemcsak a belső világukra vonatkozik, hanem segít megérteni a mindennapi történéseket is. Problémamegoldó készséggel is felruház, segít értelmezni, átlátni a helyzetet, véleményt formálni, pozitív kimenetelre törekedni. A mese fontos szerepet játszik az érzelmi intelligencia kialakulásában, mivel empátiára tanít, egyfajta erkölcsi iránytűkét működik.

Ezek a foglalkozások derűs, vidám, szeretetteljes tevékenységre ösztönző, élményekre épülő, ingergazdag környezetet biztosítanak, ahol a gyermekek sokoldalúan, harmonikusan fejlődhetnek.

Iskolánk cigány nemzetiségi oktatás iránti elkötelezettsége

Törekvéseink:

Tanulóink számára nyilvánvalóvá váljon a cigány kultúra megismerésének előnyei, alakuljon ki a reális nemzetkép és nemzetiségi kép, s ebből fakadóan tiszteljék a magyar nép és más nemzetek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.

Elköteleződésünk:

A hazai cigány nemzetiség számára a kultúra az identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető feltétele. Ezt felismerve iskolánk is szerepet vállal a cigány kultúra közvetítésében, az identitás tudatosításában. A nevelés és oktatás feladatai éppen ezért nem korlátozódhatnak csak az ismeretek átadására és a készségek fejlesztésére. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és a képességek fejlesztésére kell törekedni. Az önmeghatározás, az ítélőképesség, a tudomány és a művészetek iránti nyitottság és a mindenkori személyes

adottságok és lehetőségek határain belüli teljesítmény elérése a cél. Ez a feltételrendszer nyit utat a felelősségteljes élet felé.
A heti 3 tanítási óra nyolc évfolyamon keresztül intenzív és alapos ismeretszerzést és képességfejlesztést tesz lehetővé. A 8. osztály végére, élményekre építve cselekvés- és projektorientált oktatási formákban, a fokozatosság elve alapján szereznek ismereteket a nemzetiség történelméről, néprajzáról, irodalmáról és hagyományairól. Nyitottá, elfogadóvá és toleránssá válnak a mássággal szemben.

2.3.5. Az 1-8 évfolyamig az etika órákon a gyermekek történelmi szemléletének formálása

Dencsházától 3km-re lévő Szentegát községben két olyan műemlék is megtalálható, amelyre méltán büszkék lehetünk.
Ezért a következő tanévtől a helyi tantervünk részét képezi a **Biedermann kastély, a Mária kápolna, és a grófi család megismerése**. Mindezeket 1.-8. évfolyamon az etika, és történelem tanmenetébe beépítve szeretnénk megvalósítani.
Minden tanév során a tanórák keretein kívül, egy egész napos projektnapot tartanánk tanulóinknak, amely alkalmával látogatást szerveznénk a felújított Mária kápolnához.
Ezzel az iskolába járó **gyerekek történelmi, nemzeti öntudatát szeretnénk formálni**. Ezáltal jobban megismerhetnék a lakókörnyezetükben lévő emlékhelyeket, és a hozzájuk kapcsolódó történelmi személyeket.

2.4 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testedzés megvalósításának lehetőségei

Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása:
1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. **Ennek alapján** az iskola minden osztályban heti öt testnevelés óra keretében valósítja meg a mindennapos testnevelést.
3. **Ezen belül** az úszásoktatás a helyi tantervben tantárgyi programjában meghatározottak szerint működik.
4. **Ezen felül**:

- A napközis foglalkozások is napi szinten tervezik a szabad levegőn való mozgást, sétát, sportjátékokat.
- A cigány nemzetiségi oktatás keretein belül a péntek délutáni foglalkozások is bekapcsolódnak a testedzésbe és az egészségfejlesztésbe.
- Az éves munkaterv és a hagyomány rendszerünk is bővelkedik mozgásos tevékenységre irányuló programokkal pl. Európai Diáksport Napja, Mikulás-napi projekt, Nyuszi-futás, Gyereknap, kirándulások, erdei iskola.

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód a jobb életminőség kialakításában. Ezért is tartjuk fontosnak, hogy a testnevelés órák mellett, olyan programokat szervezzünk, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést.

Helyi lehetőségek, feltételek

Iskolánk a mindennapos testnevelésről szóló programjában a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzéseket tart szem előtt. A program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra, és figyelembe veszi a helyben megvalósítható tanórán kívüli lehetőségeket is.
Személyi feltételek adottak, a felső tagozaton testnevelő tanár, alsó tagozatban a testnevelés órákat tanító- testnevelő végzi. Szakos ellátottság megfelelő.
Tárgyi feltételek adottak, a helyi tantervben előírtakhoz szükséges eszközrendszer elfogadható. Folyamatos a pótlása és a pályázati lehetőségeket kihasználva felkészülünk az alternatív sportok eszközeinek beszerzésére is.
Testnevelés órák és a szabadidős sportok helyszínei:
Tornaterem hiányában több színtéren folyik az oktatás, kihasználva a helyi adottságokat.
2017-ben egy szertár és egy tornaszoba lett kialakítva. E mellett a folyosón, az iskola betonos udvarán és szükség szerint a tantermekben tartjuk a testnevelés órákat. Lehetőségünk van a falu játszóterét és a füves focipályát is használni.
Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok
A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának. A program pedagógiailag, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához – ezen belül az intézmény által kidolgozott helyi tantervhez és a szociális kompetencia oktatásához -, így a testnevelés és a sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.
A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza. A tananyag feldolgozása közvetlenül szolgálja az egészségvédelmet, a tanulók fizikai állapotának javítását, teherbíró képességük növelését. Célja az egészségtudatos jövőorientált életvezetésre nevelés, az egész életen át tartó fizikai aktivitás igényének kialakítása.

A délutáni szabadidős foglalkozások célja:

Az önfeledt játékpercek biztosítása. Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

A hatékonyság érdekében megvalósítandó egészségügyi és pedagógiai szempontok:

- Minden gyermek minden nap kapjon lehetőséget a testmozgásra.
- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen örömöt, sikerélményt.
- Elsődleges szempont a játékosság és a megfelelő mennyiségű játék.

- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgás alkalmával történjen meg a keringési és légző rendszer megfelelő terhelése.
- A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatanyag elsajátítása az ízületvédelem szabályainak betartásával.
- A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgásprogramban.
- A lehető legszélesebb körben ismerkedjenek meg a szabadidősportokkal, egészségmegőrző sportokkal, azok alapjaival, amelyek közül kiválasztva a számára megfelelőt, később javulhat életminőségük, testi és lelki egészségük.
- Évente felmérésre kerül a felsős tanulók fizikai állapota a „Netfit" mérések alapján.

2.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

Az EFOP-3.2.15/ VEKOP-7 kiemelt projekt keretén belül az EFOP-3.3.5-15 során megvalósult pedagógiai fejlesztések vívmányaira épülve az EFOP-3.3.5- 19 szintén a nem formális, informális tudásszerzés pedagógiai- módszertani kultúrájának fejlesztéséhez járul hozzá.

Az **EFOP-3.3.5-19-2020-00039 Csodaszarvas Iskolai Közösségi Program** a Szigetvári Tankerületi Központban elnevezésű projekt előtérbe helyezi az élménypedagógia eszközrendszerével megvalósított pedagógiai kreativitást, a tantárgyak integrációját, a tanulói kulcskompetenciák nem formális és informális módszerekkel történő fejlesztését, az egymástól tanulás élményét, a kooperatív együttműködésen alapuló szociális tanulásban rejlő személy- és közösségformáló erőt.
A projekt vívmányai hozzájárulnak az iskolai befogadó légkör megteremtéséhez, a kompetencia alapú oktatás eredményességéhez szükséges rendszerben való gondolkodáshoz, valamint az ismeretközpontú tudásátadáshoz.
Hosszútávú hasznosulása megalapozza az életen át tartó tanulás kulcskompetenciáját, hozzájárul az iskolai lemorzsolódás és végzettség nélküli iskolaelhagyás mutatóinak javulásához, a befogadó iskolai környezet fejlesztéséhez.
A bentlakásos és napközis táborok megvalósítása olyan élményszerzési lehetőséget kínál tanulóink számára, mely megalapozza a szabadidő hasznos eltöltését, hozzájárul hátrányos és halmozottan hátrányos tanulóink szociális hátteréből adódó hátrányainak kompenzálásához.

2.6 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja: a diagnosztikus visszajelzés.
Feladatai:

- a tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a **tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez**,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig **előremutató legyen**, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni **a tanulói önértékelés** rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Módjai:

- **Szóbeli felelet:**
  Az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- **Írásbeli beszámoltatás**:
  Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.

- **Önálló kiselőadás:**
  Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása
- **Óraközi munka:**
  Az órái munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- **Versenyeken való eredményes részvétel**

Osztályzatok minősítések a következők:

- **A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél**
  jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen;
- **Magatartásának értékelésénél**
  példás, jó, változó, rossz;
- **Szorgalmának értékelésénél**
  példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

Az első – harmadik évfolyamon félévkor és év végén, valamint a negyedik évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk.
A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

Jeles:

ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

Közepes:

ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.
Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

A feleltetés lehet szóbeli, vagy írásbeli.

A szóbeli felelés függ: beszédkészségtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését, vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevéssé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.

Az írásbeli feleltetésnél a tanulóknak önállóan kell gondolkodni, a hibára nem figyelmeztet azonnal a tanár.

Fontos, hogy a tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolásra.

A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontoz, és eligazítást ad, ezért lehetőleg **egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor.**

A hátrányos helyzetű tanulókat elsősorban a felkészülésben és az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében kell segíteni.

Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és ne a jegyek középarányosaként jelentkezzen.

Jelest kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljesíti. A kiegészítő anyag elsajátítását másképpen kell honorálni, pl. tantárgyi dicséret formájában.

Ebben az esetben a tanuló bizonyítványába: **dicséret kerülhet**

2.7. Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Formái:	**Tartalma:**	**Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya:**
Év eleji felmérés Bemeneti mérések	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat írható. A témazáró dolgozatot összefoglalásnak kell megelőzni és a megíratás időpontját, témaköreit a diákokkal előre tudatni kell. A félévi és év végi osztályzatoknál meghatározó súllyal szerepel, de ki kell egészítse szóbeli felelet.
Év végi felmérés Kimeneti mérések	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súly a témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetni, és az elektronikus naplóba a KRÉTÁ-ba rögzíteni kell.

2.8. Helyi méréseink

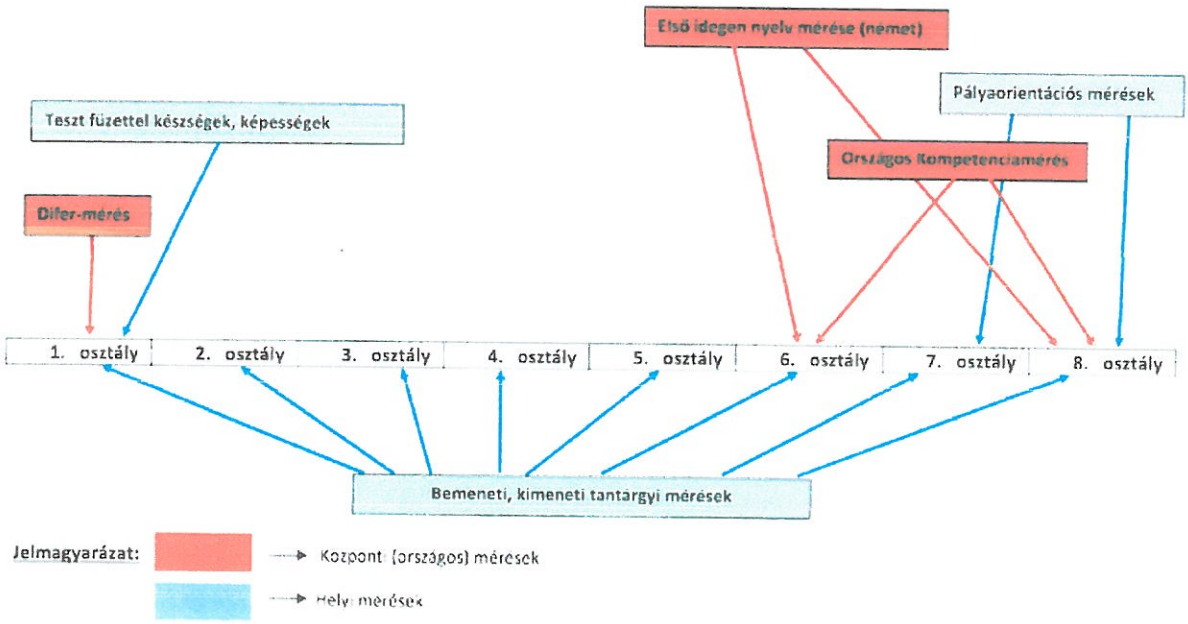

Mérés- értékelés (kompetenciaérések eredményeinek elemzése)
A tantestület tagjainak bevonásával a kompetenciamérések adatainak felhasználásával az országos jelentéseken túlmutató, ezeknél sokkal finomabb elemzéseket készítünk. Mivel az intézmény teljes első évfolyamán a 2007/2008-as tanévtől minden tanuló a DIFER segítségével felmértek, ezért az elemzésekbe bevonjuk a DIFER mérések eredményeit is.
A kompetenciamérések eredményeit feladatonként, tartalmi területenként, szövegtípusonként, gondolkodási műveletenként elemezni fogjuk. Megállapítottuk, hogy az országos adatokkal összevetve mely területeken vagyunk gyengébbek, és megpróbáljuk feltárni az elmaradás okait. Megvizsgáljuk az év végi osztályzatok és a mérési eredmények összefüggéseit. Megpróbáljuk felderíteni az egyes osztályok teljesítménykülönbségének okai. (családi háttér, tanulói és tanári hiányzás, óraszámok, módszerek) elemzést készítünk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményeiről összevetve ezeket az országos adatokkal, az évfolyam és az osztály mérési eredményeivel.

A 2018/2019-es tanévtől a matematikai és szövegértés kompetenciák fejlesztésére, a 2020/2021-es tanévtől pedig a nyelvi mérés eredményeinek javulása érdekében heti 1 órát biztosítunk a 6. és 8. évfolyamon tanuló diákok számára.

2.9 Szöveges értékelés

A 2010. évi LXXI. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosítása alapján Kt. 70. § (3) bekezdése alapján szabályoztuk a tanulók értékelését, melynek értelmében a 2. osztály második félévétől érdemjeggyel történik a tanulók minősítése.

A szöveges értékelés lényege:
Lehetővé válik a gyermek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének otthoni körülményeinek figyelembevétele.

A szöveges értékelés célja:
- Az értékelés a gyermekekért, a gyermekeknek szóljon.
- Alakítsa ki a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart.
- A gyermek aktív részese legyen saját fejlődésének.
- A szülő és a pedagógus közösen gondoskodhasson a gyermek fejlődéséről.

Követelmények:
- A minősítést fejlesztőközpontúság jellemezze.
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
- Legyen összhang a NAT, Pedagógiai program, helyi tantervi rendszer kidolgozott értékelési koncepciói között.
- Jellemezze a gyakorlatot a folyamatos és rendszeres értékelés.
- Legyen személyre szóló, ösztönző.
- A tanulási- tanítási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni.
- Konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját, módját, nyelvi megformálásában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

Az alsó tagozat első évfolyamában, illetve a második évfolyam első félévében, tanítóink szöveges értékelést készítenek a tanulók tudásszintjéről, a tanuló tanulmányi munkához való hozzáállásról.

A szöveges értékelés módjai:
- Félévente az elektronikus naplóban minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek tantárgyanként, amelyet a szülők félévente meg is kapnak.
- év végén nyílt értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.

Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.

Az értékelés funkciói:

- *diagnosztikus*
- formatív
- szummatív

Az értékelés módja:

- metakommunikációs jelzésekkel
- szóbeli, írásbeli véleménnyel
- pontozással
- százalékértékkel
- szimbólumokkal
- tárgyakkal

Előzetes szempontok alapján, szabadon megfogalmazott szöveg.

Szempontok

Osztályfőnöki értékelés:

- együttműködés tanárokkal, társakkal
- konfliktuskezelés
- szabályok betartása
- közösségben, osztályban elfoglal hely
- felelősségtudat
- kezdeményezőkészség
- önbizalom
- érdekérvényesítés képessége.

Tanulás értékelése:

- a munkavégzés rendezettsége
- munkafegyelem
- felszerelés
- házi feladatok
- odafigyelés, összpontosítás
- önállóság
- segítségkérés, adás
- együttműködés
- érdeklődés
- aktivitás
- munkatempó
- hatékonyság…

Szabályai:

A nyelvezetét értse az, akinek szól.
Érthető, egyértelmű, pontos legyen.
Nem lehet teljesítményelvű.
Sugalmazza az elvárást.
Aktuális állapotot, tudást értékeljen.
Önmagához mért fejlődést mérjék.
Törekedjünk arra, hogy minél teljesebb kép alakuljon ki a gyermekről.

Kudarc okozta feszültség kerülendő.
Szolgáljon mintaként önértékelés, értékrend kialakításáért.

Dokumentumok:
11/1994(VI.8.)MKM által kiadott rendelet szabályozza. OM által jóváhagyott bizonyítvány.

A szöveges értékelés mondatbankja

Az első osztályosok félévi értékeléséhez

Magatartás
Tanórákon:
- fegyelmezett – könnyen kezelhető – zavaró módon viselkedik – engedetlen – rossz;

Az iskolai szabályokat:
- betartja – nem mindig tartja be – nem tartja be;

Szorgalom:
Órai munkája:
- aktív – passzív – gyakran nem figyel, mással foglalkozik – biztatni kell

Munkavégzése:
- pontos – pontatlan – gyors – átlagos – lassú, önálló – kevésbé önálló – önállótlan – indokolatlanul is kér segítséget – probléma esetén sem kér segítséget

Házi feladata:
- általában hiánytalan – néha hiányos – gyakran hiányos – gyakran nincs kész
-

Magyar nyelv és irodalom

A tanuló beszéde:

- Tiszta, érthető.
- Néhány hang képzése még bizonytalan.
- Sok hangképzési hibája van.
- Beszéde korrekciót igényel.

Szóbeli kifejezőkészsége:

- Szókincse gazdag, választékosan beszél.
- Beszéde, szókincse korának megfelelő.
- Szókincse szegényes.
- Nehezen fejezi ki magát.
- Könnyen megjegyzi és felidézi a verseket és a meséket.
- Szívesen mond mesét és verset társainak.
- Még nem szeret a társai előtt szerepelni.

Írása:

- Vonalvezetése, írásmozgása biztos.
- Vonalvezetése, írásmozgása még bizonytalan.
- Ceruzafogása megfelelő.
- Ceruzafogása bizonytalan.
- Füzetvezetése tiszta, rendezett.
- Füzetvezetése időnként rendezetlen.
- Az irányokat nem téveszti, jól tájékozódik a síkban és a térben.
- A síkban és a térben még nem tájékozódik magabiztosan.

Olvasása:

- A tanult betűket biztonsággal felismeri.
- Nem ismeri fel biztonsággal a tanult betűket.
- A tanult betűket összeolvassa.
- A tanult betűk összeolvasásában még bizonytalan.
- Elolvassa a rövid szavakat, mondatokat és megérti azokat.
- Elolvassa a rövidebb szövegeket, de azok megértése még bizonytalan.

Matematika:

- Számfogalma biztos.
- Számfogalma bizonytalan.
- Biztonsággal felismeri és lejegyzi a tanult számokat.
- A számok felismerésében és lejegyzésében még bizonytalan.
- Jól tájékozódik a számegyenesen.
- A számegyenesen való tájékozódása pontatlan.
- Ismeri és alkalmazza a tanult matematikai jeleket (<,>,=).
- A tanult matematikai jeleket még nem tudja biztonsággal alkalmazni.
- Önállóan tud összeadni és kivonni a 10-es számkörben.
- Segítséggel tud összeadni és kivonni a 10-es számkörben.
- Képes csökkenő és növekvő sor felállítására 0-10-ig.
- A növekvő és csökkenő sor felállításában még segítséget igényel.

Környezetismeret:

- Ismeri a tanult napok, hónapok és az évszakok neveit.
- Még nem ismeri a tanult napok, hónapok és évszakok neveit.
- Meg tud nevezni néhány ház körül és erdőben élő állatot, növényt.
- Még nem tudja megkülönböztetni a ház körül és az erdőben élő állatokat, növényeket.
- Meg tudja nevezni a szülei foglalkozását.
- Nem tudja megnevezni a szülei foglalkozását.
- Ismeri a helyes tisztálkodás szokásait.
- Nem mindig ismeri fel a helyes tisztálkodási módokat.

Ének-zene:

- A tanult dalokat el tudja énekelni a csoportban.
- A tanult dalokat segítséggel sem szívesen énekeli el.
- A hallás után, egyszerű ritmus visszaadására képes.
- Bizonytalan a ritmusmotívum reprodukálásában.
- Szívesen részt vesz a tanult gyermekjátékokban, a dalok eljátszásában.

Rajz és vizuális kultúra:

- Munkái szépek és igényesek.
- Ügyesen bánik az eszközökkel.
- Saját ötleteit, elképzeléseit bátran megvalósítja.
- Törekszik a rajzfelület esztétikus kitöltésére.
- Ismeri a színek nevét és felismeri azokat.

Technika és Életvitel:

- Munkái igényesek.
- Ügyesen bánik az eszközökkel és az anyagokkal.
- A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.
- Ötletes, kreatív a munkadarabok elkészítésében.

Testnevelés:

- Szeret mozogni.
- Erőnléte és állóképessége a korának megfelelő.
- A szabályok megtartására képes.
- Különlegesen ügyes a tornában.
- Különösen ügyes a labdajátékokban.
- Különösen ügyes a sorversenyekben.

Etika:

- aktívan részt vett
- részt vett

Cigány nemzetiségi:

- aktívan részt vett
- részt vett

Az **első** osztályosok szöveges minősítéséhez az év végén

Értékelési területek:

Magatartás

Tanórákon:

- fegyelmezett – könnyen kezelhető – zavaró módon viselkedik – engedetlen – rossz;

Az iskolai szabályokat:

- betartja – nem mindig tartja be – nem tartja be;

Szorgalom:

Órai munkája:

- aktív – passzív – gyakran nem figyel, mással foglalkozik – biztatni kell

Munkavégzése:

- pontos – pontatlan – gyors – átlagos – lassú, önálló – kevésbé önálló – önállótlan – indokolatlanul is kér segítséget – probléma esetén sem kér segítséget

Házi feladata:

- általában hiánytalan – néha hiányos – gyakran hiányos – gyakran nincs kész

Magyar nyelv és irodalom (kiegészítéssel a helyi tanterv elvárása szerint)

***Nyelvtan*:**

Írás:

Íráshasználat

- Írásos tevékenységet szívesen végez.
- Vonalvezetése és írása biztos.
- Vonalvezetése és írása határozatlan.
- Füzete tiszta, rendezett.
- Füzetvezetése egyenetlen.

Íráskép

- Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos.
- A tanult betűket, betűkapcsolatokat még segítséggel alakítja.
- Írásképe esztétikus, egyéni.
- Írása lendületes, folyamatos.
- Betűalakítása, a betűk kapcsolása pontatlan

Írástempó

- Írástempója az átlagnál gyorsabb
- Írástempója életkorának megfelelő.
- Az írástempója lassú.

Másolás

- A tanult betűket, szavakat pontosan másolja írott és nyomtatott mintáról.
- A tanult betűk, szavak másolása pontatlan.
- Még nem tudja a tanult betűket és szavakat önállóan lemásolni.
- A tanító jelölése alapján önállóan tudja javítani hibáit.
- Hibáit kis segítséggel javítani tudja.

Tollbamondás

- Tollbamondás után hibátlanul leírja a betűket és a szavakat.
- Tollbamondás után még pontatlanul írja le a tanult betűket és szavakat.
- Tollbamondás után még nem tudja leírni a tanult betűket és szavakat.
- Képes önellenőrzéssel javítani a hibákat.
- Hibáit kis segítséggel javítani tudja.

Írás emlékezetből

- Emlékezetből is pontosan írja le a betűket, szavakat.
- Emlékezetből pontatlanul ír.
- Emlékezetből még nem tud betűket, szavakat leírni.
- Önellenőrzéssel képes javítani a hibáit.

***Olvasás*:**

Beszéd és szóbeli kifejezőkészség:

A beszéd tisztasága:

- Beszéde tiszta, érthető.
- Néhány hang képzése még bizonytalan.
- Néhány hangot már magában is tisztán ejt
- Sok hangképzési hibája van.
- Beszéde korrekciót igényel.

A szókincse:

- Szókincse gazdag, választékosan beszél.
- Beszéde és szókincse korának megfelelő.
- Szókincse szegényes.
- A tanév során beszéde fejlődött, szókincse gazdagodott.
- Ha figyelünk rá, gondolatait helyesen választott szavakkal közli.
- Szívesen mond verset és mesét.
- Nehezen fejezi ki magát.
- Még nem szeret a társai előtt szerepelni.

Viszonyulás az olvasáshoz

- Szereti a könyveket, szívesen olvas, betűzget.
- A tanórán szívesen olvas, de önmagától még nem érdeklődik a könyvek iránt.
- Egyelőre nem szívesen olvas.

Hangos olvasás (technika)

- Hibátlanul felismeri és megnevezi a tanult betűket.
- Bizonytalan a tanult betűk felismerésében és megnevezésében.
- Az alábbi betűk felismerésében még bizonytalan:_____
- Önállóan összeolvassa a tanult betűket.
- A tanult betűk összeolvasásában bizonytalan.
- A betűket felismeri, de azok összeolvasása nehézséget jelent.
- Rövid szövegek esetében már mondatokat olvas és megérti azokat.
- Elolvas rövid szavakat, mondatokat, de azok megértése még nehézséget jelent számára.

Néma olvasás (szövegértés).

- Képes elmélyülten, magában olvasni, és az olvasottak tartalmáról beszámolni, a szöveggel kapcsolatos feladatokat megoldani.
- Képes elolvasni rövid szövegeket, és megérti azokat.
- Képes önállóan elolvasott szavak magyarázatára, de a mondatértése még bizonytalan.
- Elolvassa a rövidebb szövegeket, de nem érti meg azokat.
- A rövidebb szövegek önálló néma olvasására még nem képes.

Matematika: (Kiegészítéssel a helyi tanterv elvárása szerint.)

Számfogalom

- A számolással és egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat szívesen végzi. Órákon aktív és figyelmes.
- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat többnyire elvégzi. Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan dolgozik.
- Biztonsággal felismeri és lejegyzi a számokat 0-20-ig.
- A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt.
- Nem ismeri fel a tanult számokat.
- Számfogalma biztos 0-20-ig.
- Számfogalma bizonytalan 0-20-ig.

Számolási készség

- Adott egyszerű szabály szerint képes számsorozat folytatására.
- Segítséggel tudja a számsorozatot folytatni.
- Nem képes megadott szabály szerint számsorozat folytatására.
- Képről helyesen alkot számfeladatot.
- Képről segítséggel képes számfeladat alkotására.
- Még nem tud képről számfeladatot írni.
- Önállóan képes összeadni és kivonni a 20-as számkörben.
- Eszközzel tud összeadni és kivonni a 20-as számkörben.
- Eszköz nélkül még nem képes műveletek végzésére.

Összefüggések felismerése

- Az egyszerűbb nyitott mondatot megérti, és hibátlanul megoldja.
- Algoritmus szerint képes szöveges feladat megoldására.
- A szöveges feladatot segítséggel tudja megoldani.
- Még nem tudja megoldani a szöveges feladatokat.

Geometria

- Felismeri és megnevezi a síkidomokat.
- Még nem ismeri fel az alábbi síkidomokat:----------

Környezetismeret: (Kiegészítéssel a helyi tanterv elvárása szerint)

Érdeklődés

- Rendkívül nyitott és érdeklődő a természet jelenségei iránt.
- Fel lehet kelteni az érdeklődését a természet jelenségei és értékei iránt.
- Ritkán mutat érdeklődést a természet jelenségei iránt.

Tájékozódás

- Jól használja a térbeli és időbeli tájékozódáshoz szükséges fogalmakat.
- Még bizonytalan a térbeli és időbeli tájékozódást kifejező szavak használatában.
- Segítséggel sem képes a tájékozódáshoz használt kifejezések megkülönböztetésére.
- A hét napjait, a hónapok és az évszakok nevét ismeri, képes azok felsorolására.
- Segítséggel képes a hét napjainak, a hónapok és évszakok nevének felsorolására.
- Még nem tudja önállóan megnevezni a napok, hónapok, évszakok neveit.

Megismerési módszerek

- Képes megnevezni a tárgyak érzékelhető tulajdonságait (alak, forma, szín).
- Még bizonytalan a tárgyak érzékelhető tulajdonságainak megnevezésében (alak, forma, szín).
- Nem tudja megnevezni az érzékelhető tulajdonságokat (alak, forma, szín)..
- Megfigyelései pontosak, képes megadott szempontú rendezésre is.
- Általában pontosan képes megfigyelni, de a megfogalmazásban és a rendezésben még segítségre szorul.
- Megfigyelései pontatlanok, tapasztalatait nehezen tudja megfogalmazni.

Ének-zene (Kiegészítéssel a helyi tanterv elvárása szerint.)

- A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.
- A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen.
- A zenét szereti, de a feladatokban való részvételhez bátorítást igényel.
- A tanult dalokat el tudja énekelni csoportban és önállóan is.
- Hallás után képes egyszerű ritmus visszatapsolására.
- Szívesen részt vesz a tanult gyermekjátékok eljátszásában.
- A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri és használja.

Vizuális nevelés, rajz és technika (Kiegészítéssel a helyi tanterv elvárása szerint.)

- Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni.
- Átlagos az érdeklődése a vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránt.
- Egyelőre nem ábrázol szívesen, gyakran szorul segítségre és bátorításra.
- Szívesen végez technikai jellegű tevékenységeket.
- Fel lehet kelteni a technikai jellegű érdeklődését, de munka közben biztatást igényel.
- Munkavégzés előtt és közben is folyamatos biztatást, segítséget igényel.
- Munkái szépek és igényesek.
- Ügyesen bánik az eszközökkel.
- Saját ötleteit, elképzeléseit bátran megvalósítja.

- A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.
- Törekszik a rajzfelület esztétikus kitöltésére.
- Ismeri a színek nevét és felismeri azokat.

Testnevelés (Kiegészítéssel a helyi tanterv elvárása szerint.)

- A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni.
- A feladatok kivitelezésében mozgása összerendezett.
- Erőnléte és állóképessége korának megfelelő.
- A sportjátékok, versengések szabályait érti és betartja. Minden helyzetben sportszerűen viselkedik.
- A sportjátékok, versenyek szabályait érti, de időnként nem tartja be.
- Feladattudata nem alakult ki. Fáradékony.
- A szabályokat többnyire érti, de gyakran nem tartja be.

Különösen ügyes: torna, labdajáték, sorversenyek terén (felsorolás a gyermek fejlettsége szerint)

Etika:

- aktívan részt vett
- részt vett

Cigány nemzetiségi:

- aktívan részt vett
- részt vett

MONDATBANK

A második osztályosok szöveges minősítéséhez a félév végén

Magatartás

Tanórákon:

- fegyelmezett – könnyen kezelhető – zavaró módon viselkedik – engedetlen – rossz;

Az iskolai szabályokat:

- betartja – nem mindig tartja be – nem tartja be;

Szorgalom:

Órai munkája:

- aktív – passzív – gyakran nem figyel, mással foglalkozik – biztatni kell

Munkavégzése:

- pontos – pontatlan – gyors – átlagos – lassú, önálló – kevésbé önálló – önállótlan – indokolatlanul is kér segítséget – probléma esetén sem kér segítséget

Házi feladata:

- általában hiánytalan – néha hiányos – gyakran hiányos – gyakran nincs kész

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Beszéd

Beszédértés

- A szóbeli közléseket gyorsan és pontosan megérti.
- Az egyszerű szóbeli közléseket megérti.
- A szóbeli közléseket csak többszöri ismétlés után érti meg pontosan.
- A közlések megértése a figyelem és a szókincs további fejlődése után várható.
- Az egyszerű utasítások megértésére már képes.
- A hosszabb mondatokat is tartalmazó közléseket nehezen érti meg.

Szókincs

- Szókincse gazdag.
- Szókincse életkorának megfelelő.
- Kevés szóval közli gondolatait.
- Szókincse fejlesztéséhez több olvasásra, és az olvasottakról való beszélgetésre van szüksége.
- Szókincse egyelőre hiányos, bővítésre, pontosításra szorul.
- Fejlődéséhez a szavak értelmezésére, sok olvasásra, és az olvasottakról való beszélgetésre van szüksége.

Kiejtés

- Kiejtése tiszta, beszéde jól érthető.
- Kiejtése megfelelő, de artikulációja kisebb javításokra szorul.
- Kiejtése bizonytalan, különösen a ..... hang(ok) ejtésében.
- A tiszta beszéd eléréséhez, logopédiai fejlesztésre van szükség a ..... hang(ok) ejtése terén.

Szóbeli kifejezőképesség.

- Szóbeli kifejezőképessége kiváló.
- Szóbeli kifejezőképessége az életkorának megfelelő.
- Szóbeli kifejezőképessége fejlődéséhez külön foglalkozásra van szüksége.
- A többször gyakorolt olvasmányok tartalmának elmondásában sokat fejlődött.
- Nehézkesen, akadozva mondja el gondolatait egy adott témáról, ha hosszabban kell beszélnie.
- Összefüggő beszédre önállóan nem képes.

Olvasás

Érdeklődés

- Szereti a könyveket, szívesen olvas.
- A tanórán szívesen olvas, de önállóan még nem érdeklődik a könyvek iránt.
- Szorgalmi feladatként önállóan is szívesen olvas.
- Igénye van az önálló olvasásra.
- Kedvenc témáiról szívesen olvas önállóan.
- Egyelőre nem szívesen olvas egyedül.

Hangos olvasás – olvasástechnika.

Felkészülés utáni hangos olvasás.

- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget hibátlanul vagy kevés hibával fel tud olvasni.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget fel tud olvasni úgy, hogy 3-4 hibánál többet nem ejt. Olvasástechnikai hibáit önállóan javítja. Leggyakoribb hibája, hogy mást olvas, mint ami a szövegben van.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget fel tud olvasni úgy, hogy olvasása jól hallható és érthető. Tipikus olvasástechnikai hibái: újrakezdés/ mást olvasás/ betűtévesztés/ betűcsere. Ezeket a hibákat tanítói segítséggel javítani tudja.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget fel tud olvasni úgy, hogy 3-4 olvasástechnikai hibánál többet nem ejt. Olvasási tempója igen lassú, az írásjeleket figyelmen kívül hagyja, Nem törekszik a mondatfajtának megfelelő hanglejtésre és hangsúlyozásra.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget az élőbeszédhez közelítő tempóban fel tud olvasni úgy, hogy törekszik az írásjelek figyelembe vételére és a kifejező hangsúlyozásra, de gyakran követ el olvasástechnikai hibát.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget pontosságra törekvően olvas fel. A mondatok végét azonban nem érzékelteti, hanglejtésével nem jelzi a mondatfajták (pl. kérdés, kijelentés) másságát.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget is csak lassú tempóban, akadozva tud felolvasni. Közben gyakran követ el olvasástechnikai hibát, az írásjeleket többnyire nem veszi figyelembe, s mindebből következően nem tud a kifejező hangsúlyozásra és hanglejtésre sem figyelni.
- Gyakori hibás hanglejtése és indokolatlan szünettartásai miatt nehezen érthető, amit olvas.

Néma olvasás – szövegértés

Szövegértés bizonyítása szóban

- Képes elmélyülten, csendesen magában olvasni, az olvasottak tartalmáról beszámolni vagy beszélgetni.
- Képes elmélyülten, magában olvasni legalább 10 percig, és az olvasottak tartalmáról beszámolni vagy beszélgetni.

- Rövid ideig képes magában olvasni, de az olvasottakat többé-kevésbé pontosan fel tudja idézni.
- Tartósan képes magában olvasni, de az olvasottak tartalmát csak nagyon pontatlanul tudja felidézni. Fejletlen olvasástechnikája miatt hosszú időre van szüksége a rövid szövegek olvasásához is.
- Nehezen érti meg, amit olvas, így a szöveg tartalmát csak nagyon pontatlanul vagy alig tudja felidézni.

Szövegértés bizonyítása írásban

- Képes arra, hogy egy szöveget némán elolvasson, és a szöveghez kapcsolódó feladatokat írásban egyedül megoldja.
- Képes arra, hogy egy szöveget némán elolvasson, de a szöveghez kapcsolódó feladatokat írásban csak segítséggel tudja megoldani.
- Képes arra, hogy egy szöveget némán elolvasson, de a megértést vizsgáló feladatok közül csak az egyszerűbbeket tudja önállóan megoldani.
- Tájékozódásra a könyvekben és egyéb nyomtatott szövegekben önállóan is képes: pl. lexikonban, szótárban, tartalomjegyzékben, tankönyvi jegyzet értelmezésében.
- Képes ismeretlen szavakat egyedül megkeresni egyszerűen kezelhető lexikonokban, szótárakban; a megértéshez fel tudja használni az olvasókönyvben lévő jegyzeteket.
- Tanítói segítséggel képes ismeretlen szavakat megkeresni egyszerűen kezelhető lexikonokban, szótárakban. A megértéshez tanítói irányítással fel tudja használni az olvasókönyvben lévő jegyzeteket.
- Az olvasókönyvén kívül más könyveket még nem használ.

Írás, Íráskép

- Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos, szép.
- Betűalakítása, betűkapcsolása időnként eltér a szabályoktól.
- Betűalakítása, betűkapcsolása gyakran szabálytalan, de írása még olvasható.
- Betűalakítása, betűkapcsolása olyan mértékben eltér a szabályostól, hogy írása már nehezen olvasható.
- Írása lendületes, egyenletes és jól olvasható.
- Vonalvezetése határozott, képes a sor kitöltésére.
- Vonalvezetése bizonytalan, időnként nem tudja megtartani a vonalak közötti írást.

Füzetvezetés

- Füzete tiszta, rendes, áttekinthető.
- Füzetébe egyre rendezettebben dolgozik.
- Füzetébe rendezetlenül dolgozik.
- Füzetvezetése a rendszeres ellenőrzés hatására fejlődik.

Helyesírás

- Helyesírása a tanultaknak megfelelő, kevés hibát ejt.
- A tanult helyesírási formákat másoláskor többnyire hibátlanul, de emlékezetből íráskor és tollbamondáskor időnként még hibásan alkalmazza.

- A tanult helyesírási formákat másoláskor többnyire hibátlanul, de emlékezetből íráskor és tollbamondáskor időnként még hibásan alkalmazza.
- A tanult helyesírási formákat másoláskor aránylag kevés hibával alkalmazza.
- Emlékezetből íráskor és tollbamondáskor gyakran követ el helyesírási hibát.
- A tanult helyesírási formák alkalmazásában másoláskor, emlékezetből íráskor, tollbamondáskor egyelőre nagyon bizonytalan. Speciális egyéni gyakorlásra, fejlesztésre van szüksége helyesírása javulásához.
- Gyakran elhagyja a mondatvégi írásjeleket.
- A begyakorolt szókészlet körében is bizonytalan a j és az ly hangok jelölésében.
- Sokszor téveszt az időtartam jelölésében.

MATEMATIKA

Számfogalom

- A matematikai feladatok megoldásával szívesen foglalkozik.
  A százas számkörben számfogalma kialakult. Az egyjegyű és a kétjegyű számokat is helyesen olvassa, írja, csoportosítja és rendezi. Pontosan jelöli helyüket a számegyenesen, és meg tudja nevezni a számok tulajdonságait.
- A százas számkörben számfogalma kialakulóban van. Általában helyesen olvassa, írja az egy- és a kétjegyű számokat. A számlálásban, összehasonlításban, a számok sorba rendezésében téveszt. Nem mindig találja meg a számok helyét a számegyenesen, a számok tulajdonságainak megnevezésében és a számszomszédok felismerésében néha bizonytalan.
- A százas számkörben számfogalma még nem alakult ki. A számok írásában gyakran téveszt. A számlálásban néha hibázik. A számok összehasonlításában, növekvő és csökkenő sorba rendezésében gyakran előfordul tévesztés. Helyüket a számegyenesen nem mindig találja meg. A számok tulajdonságainak megnevezésében és a számszomszédok felismerésében bizonytalan.
- A matematikai feladatok iránt ritkán mutat érdeklődést. Figyelme gyakran elkalandozik. Önálló munkái sajnos sok esetben hibásak.
- A matematikai feladatokat nem szívesen végzi. Órai aktivitása változó, gyakran elkalandozik, nem figyel. Önálló munkái hiányosak, hibásak, ezért matematikából sok gyakorlásra, külön fejlesztésre van szüksége.

Mennyiségfogalom

- Képes a különböző mennyiségek méréshez szükséges összehasonlítására, sorba rendezésére. Helyesen ismeri fel és fejezi ki a mennyiségek közötti viszonyokat. A megismert mérőeszközöket és a tanult mértékegységeket jól használja. Mértékváltásai hibátlanok.
- Kis segítséggel képes különböző mennyiségek méréshez szükséges összehasonlítására, sorba rendezésére. A mérőeszközöket és a tanult mértékegységeket ismeri, de használatukban bizonytalan. Mértékváltásai nem mindig hibátlanok.

- Mennyiségek meg- és kimérésében járatlan. A megismert mérőeszközöket pontatlanul használja, nem igazodik el kellő biztonsággal a mértékegységek között. A méréshez kapcsolódó összehasonlításban, sorba rendezésben ezért folyamatos segítséget igényel.
- Önállóan végzett mértékváltásai gyakran hibásak. Ebben a tevékenységben külön egyéni fejlesztésre szorul, sok mérési tapasztalatra van szüksége.

Műveletvégzés, számolási készség

- Képes a tanult műveleteket képről, tevékenységről leolvasni, kirakással, rajzzal megjeleníteni. Az összetett számfeladatokat is meg tudja oldani, többnyire eszköz nélkül is hibátlanul. Fejszámolása gyors és pontos.
- A tanult műveletek képről, tevékenységről történő leolvasásában, leírásában, műveletek kirakással, rajzzal történő megjelenítésében néha segítségre szorul. Eszközhasználat nélkül, kevés hibával végzi a négy alapműveletet.
- Az összetett számfeladat megoldásában gyakran hibázik. Fejszámolása átlagos tempójú, ritkán téveszt.
- Egyelőre csak segítséggel tudja képről, tevékenységről a tanult műveleteket leolvasni, leírni; kirakással, rajzzal megjeleníteni.
- Sok hibával végzi a négy alapműveletet. A számoláshoz gyakran használ még segédeszközt.
- Az összetett számfeladat megoldásában általában segítségre van szüksége. Fejszámolásban lassú, gyakran pontatlan.

Szöveges feladatok megoldása

- A szöveges feladatok megoldásában követi a tanult megoldási sorrendet, a feladatot helyesen értelmezi.
- Általában képes a szöveges feladatok megértésére és az adatok lejegyzésére. A megoldás tervét kirakással, rajzzal értelmezi, segítséggel a szükséges műveletet is elvégzi.
- Egyre jártasabb a képről, műveletről való szövegalkotásban. Előforduló hibáit segítséggel javítani tudja.
- Tanítói segítséggel tudja a szöveges feladatokat megjeleníteni kirakással, rajzzal, és kiszámítani. Kirakásról, képről szóló történetalkotásokra még nem képes.

Geometriai összefüggések felismerése

- Megbízhatóan tud síkidomokat a tanult módszerekkel előállítani, képes a felismert szempont szerinti alakzatok szétválogatására, rendezésére.
- Tud síkidomokat a tanult módszerekkel előállítani. Ehhez ritkán igényel segítséget.
- Meg tudja nevezni a megismert síkidomokat és testeket, jártas az alakzatok tükrösségének és egyéb megismert tulajdonságainak megállapításában, egyszerű megfigyelések megfogalmazásában.

- Segítséggel tud geometriai alakzatokat előállítani. Megfigyelései nem mindig pontosak, ezért a síkidomok, testek szétválogatásában, rendezésében, összehasonlításában sokat téveszt.
- A tanult alakzatok megnevezésében bizonytalan, a tükrösség és egyéb tulajdonságok megállapítására önállóan még nem képes.

KÖRNYEZETISMERET

Érdeklődés

- A természet jelenségei, értékei iránt rendkívül nyitott és érdeklődő.
- A természet jelenségei, értékei iránti érdeklődését tanítói segítséggel lehet felkelteni és fenntartani.
- A természet jelenségei iránt ritkán mutat érdeklődést.

Megismerő tevékenységekben való eredményessége

- Megfigyelései pontosak, a tapasztalatok felidézése, rögzítése során felismeri az összefüggéseket.
- Megfigyelései többnyire pontosak, de a tapasztalatok felidézése, rögzítése során az összefüggések felismeréséhez tanítói segítségre van szüksége.
- Megfigyelései gyakran pontatlanok, felületesek, és a tapasztalatok felidézésében, rögzítésében is bizonytalan. Nehezen fedez fel összefüggéseket. Megismerő tevékenységében sok segítségre van szüksége.
- Ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés elemi szabályait.
- Ismeri, de ritkán alkalmazza a gyalogos közlekedés elemi szabályait.
- Nem ismeri, és nem alkalmazza a közlekedési szabályokat.
- Figyelmeztetésre, segítségre szorul a közlekedésben.

Alkalmazás, tájékozottság

- Tapasztalás útján, valamint képi és szöveges formában megszerzett ismereteit új feladathelyzetben is megbízhatóan fel tudja idézni. Az élő és élettelen környezettel kapcsolatos tájékozottsága kiváló.
- Tapasztalás útján, valamint képi és szöveges formában megszerzett ismereteit nem mindig tudja pontosan felidézni és alkalmazni. Tájékozottsága főként a növények körében jó.
- Tapasztalás útján megszerzett ismereteit megőrzi, főként az állatok iránt mutat érdeklődést. Tudásbeli hiányosságai a tanultak gyors felejtéséből adódnak.
- Élő és élettelen környezetére az iskolában és az iskolán kívüli programok alkalmával is egyre tudatosabban figyel.
- Élő és élettelen környezetére még nem mindig figyel tudatosan. A magatartási szabályokat tudja, de alkalmazásukat sokszor figyelmen kívül hagyja, pl.

csoporthelyzetben, a közlekedésben. Ezzel veszélyezteti a saját és mások testi épségét is. Ezért gyakran kell figyelmeztetni.

ÉNEK-ZENE

Érdeklődés, aktivitás

- A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.
- A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen.
- A zenét szereti, élvezi, de a feladatok elvégzésében bátorításra szorul.

Ritmikai készség

- Ritmikai készsége a tanult és gyakorolt dalokban fejlett.
- Ritmikai készsége megfelelő, ha a ritmikai motívumok a tanult dalokhoz kapcsolódnak.
- Ritmikai készsége kialakulóban van, dalrészletek ritmusát képes bemutatni.
- Képes a dalokat dalritmusról felismerni.
- Képes a dalok ritmusát összehasonlítani.
- Ritmikai készsége külön egyéni fejlesztésre szorul.
- Az egyenletes járást ritmustapsra, éneklésre vagy zenére pontosan végzi, képes a társakkal való együttmozgásra, a tempótartásra.
- Az egyenletes járást ritmustapsra, éneklésre vagy zenére néha eltéveszti, de törekszik a társakkal való együttmozgásra, és a tempótartásra.
- Az egyenletes járást ritmustapsra, éneklésre vagy zenére gyakran eltéveszti, a társakkal való együttmozgásban és a tempótartásban bizonytalan

Dallami készség, éneklés

- Zenei hallása az ismert és gyakorolt dalok esetében kiváló, tisztán, pontosan énekel.
- Zenei hallása jó, a gyakorolt dalokat többnyire tisztán énekli.
- Zenei hallása fokozatosan fejlődik, de időnként pontatlanul és bátortalanul énekel.
- Zenei hallása külön fejlesztésre szorul.
- Énekes-mozgásos játékokban szívesen részt vesz.
- Az énekes–mozgásos játékokba nem szívesen kapcsolódik be, a zenéhez kapcsolódó ritmikus mozgás örömét még nem fedezte fel.

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

Érdeklődés

- A vizuális kultúra körébe tartozó minden fajta alkotótevékenységet teljes figyelemmel és odaadással végzi. Szép munkák kerülnek ki a keze alól.

- Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni stb. A vizuális kultúra körébe tartozó tevékenységeket általában szívesen végzi.
- Egyelőre nem szívesen rajzol, fest. Gyakran bátorításra, segítségre szorul.

Ábrázolás

- Kiváló megfigyelő, ügyesen ábrázolja gondolatait, érzéseit.
- Megfigyelése nem mindig pontos, de tanítói segítséggel megfelelően képes ábrázolni, amit szeretne kifejezni.
- Ábrázolási készsége lassan fejlődő. Megfigyeléseit tanítói segítségadás mellett sem mindig tudja vizuálisan kifejezni saját megelégedésére.

Kifejezés

- Fantáziája színes, kifejezésmódja gazdag. Szabadon készített alkotásai egyéniek.
- Általában törekszik a színek és formák változatosságára. Keresi kifejezésmódját. Időnként nagyon szép munkák kerülnek ki a keze alól.
- Kifejezésmódja fejletlen. Kevés színt használ, formaalakítása kezdetleges.

TECHNIKAI ÉS GYAKORLATI TEVÉKENYSÉGEK

Érdeklődés

- A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.
- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni. Munkavégzés előtt és közben biztatást igényel.
- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődése nehezen kelthető fel. Munkavégzés előtt és közben gyakori biztatást és segítséget igényel.

Tájékozottság

- Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren sokrétű.
- Az iskolában használt anyagok, és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren korának megfelelő.
- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan. Általános tájékozottsága e téren kicsit hiányos.

Eszközhasználat

- A munkafolyamatokban megismert anyagok és eszközök használatában rendkívül ügyes.
- A munkafolyamatokban megismert anyagokat és eszközöket életkorának megfelelően használja.

- A munkafolyamatokban megismert anyagok és eszközök használatában bizonytalan. Munka közben sok segítséget igényel.

A munkavégzés minősége

- A technikaórán készülő munkadarab tervezésében kreatív. A kivitelezésben igényes és pontos.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes és pontos.
- A technikaórán készülő munkadarabot türelmesen készíti el, de nem mindig pontos a kivitelezésben.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként felületes, kapkodó. Munkájának minőségével ilyenkor maga is elégedetlen.

TESTNEVELÉS

Mozgáskoordináció

- Mozgása összerendezett.
- Mozgásának összerendezettsége fejlődő.
- Mozgása bizonytalan, összerendezetlen.

Önszabályozása a mozgásos feladathelyzetekben

- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti és igazodik ezekhez. Konfliktus- helyzetben is sportszerűen viselkedik.
- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti, de időnként nem tartja meg azokat. Előfordul, hogy türelmetlenül, sportszerűtlenül viselkedik a társaival.
- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait többnyire ismeri, de gyakran előfordul, hogy nem tartja be azokat. Meggondolatlan/ türelmetlen/ erőszakos viselkedésével veszélyezteti saját és mások testi épségét.

Labdajátékok

- A labdajátékokban ügyes, aktív, kezdeményező.
- A labdajátékokban aktív, de nem kezdeményező.
- A labdajátékokban egyre ügyesebb, aktívabb, kezdeményezőbb.
- A labdajátékokban nem elég aktív, kezdeményező.
- Különböző méretű labdák kezelésében ügyes, labdaérzéke jó.
- Különböző méretű labdák gurításával, fogásával, felkapásával és elkapásával részt vesz az óra munkájában, de labdakezelése bizonytalan.
- Különböző méretű labdákkal végzett mozgások közben gyakran hibáz. Labdaérzéke, ügyessége külön fejlesztést igényel.

Gimnasztika

- A gimnasztikai gyakorlatokat ütemtartással, pontosan hajtja végre.
- A gimnasztikai gyakorlatokat többnyire ütemtartással, pontosan hajtja végre.
- A gimnasztikai gyakorlatokat nem mindig hajtja végre ütemtartással, fegyelmezetlenül végzi.

Atlétika

- Gyors és kitartó futásra is képes.
- A szökdeléseket, ugrásokat megfelelő ritmusban hajtja végre.
- A szökdeléseket, ugrásokat nem tudja megfelelő ritmusban végrehajtani.
- A kislabda-hajítás adott technikáját elsajátította, képes a szert távolba és célba juttatni.
- A kislabda-hajítás adott technikáját nem tudta elsajátítani, nem képes a labdát távolba és célba juttatni.
- Képes különböző testhelyzetekből dobásokra álló és mozgó célpontokra.
- A különböző testhelyzetekből végrehajtott dobásokat nehezen tudja kivitelezni.

Torna

- Szívesen végzi a játékos feladatokat támasz- és függéshelyzetben.
- A támasz- és függésgyakorlatok sikeres végzéséhez erősítenie kell izomzatát.
- Képes gurulóátfordulást végezni előre és hátra.
- A gurulások kivitelezése nehézséget okoz.

Etika:

- aktívan részt vett
- részt vett

Cigány nemzetiségi:

- aktívan részt vett
- részt vett

2.10 Érdemjeggyel történő értékelés

Százalék	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-39%	1	felzárkóztatásra szorul
40-54%	2	gyenge
55-74%	3	megfelelt
75-89%	4	jó
90-100%	5	kiváló

2.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon. A vizsgálat iskoláinkban az 5.-8. évfolyamán tanuló diákok felmérésével történik, minden tanév január és május között.

A felmérések eredményei jeggyel nem értékelhetők.

2.12 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az egészségnevelési program segítői:

- **Iskolaorvos**

Alkalomszerűen végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetőségével, jelzi az egészségügyi problémákat.

- **Védőnő**

Rendszerességgel segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít.

Előadásokat tart az iskola vezetőségével egyeztetett témákban (egészségügyi felvilágosítások, elsősegélynyújtás, fogápolási, táplálkozási, stb.)

- **Fogorvos**

Évente egy alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban. Ha szükséges visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.

- **Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők**

A rászoruló családok segítséget kaphatnak. Kapcsolattartó osztályfőnökök, fejlesztő pedagógus, iskolavezetés.

- **Iskolapszichológus**

A pszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segít a tantestületnek. Szakmai ismeretei révén, olyan területeken adhat folyamatos segítséget a diákoknak, tanároknak, de akár a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel, és amivel az iskola pedagógusai többnyire nem rendelkeznek. A pszichológiai tanácsadáson túl akár osztályfőnöki órák és társadalomismereti foglalkozások tartásával tudja szakmailag igényesebbé és színesebbé tenni az egészségfejlesztési munka didaktikai építkezését. Kívánatos bevonni a pszichológust a továbbképzések lebonyolításába is.

- **Rendvédelmi szervek**

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi,

rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

- **Családi háttér**
  A családok nagyobb része egyre kevésbé rendezett, de elfogadható anyagi körülmények között él. Sok a csonka családban, és munkanélküli szülők által nevelt gyerekek száma.
  Arra törekszünk, hogy a szülők megelégedésére a családi nevelést kiegészítve neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk nevelői nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére.
  Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

Tevékenységi területek:

Tanórákon:

- Az életjelenségek megismerése
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.)
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tüneteik, leggyakoribb fertőző betegségek)

Szabadidőben a mozgás és levegőzés biztosítása:

- **Alsó tagozatos** tanulóink napjuk nagy részét az iskolában töltik, ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljék pihenésre, játékra, kikapcsolódásra. Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások lehetőséget adjanak arra, hogy a gyerekek minél több fajta foglalatosságot próbáljanak ki, melyek fejlesztik képességeiket, kreativitásukat, mozgáskultúrájukat.
  Legalább napi két órát töltsenek a gyerekek a szabad levegőn való mozgással, játékkal.
- **5-8. osztályban a napközit úgy szervezzük**, hogy legalább 0,5 óra szabad mozgásos levegőzés, egészségügyi séta előzze meg a délutáni tanulási időt a napköziben.

Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják:

- Szervezett játékos sportfoglalkozások
- Játékos foglalkozások naponta az udvaron szünetekben
- Gyümölcs és iskolatej program
- Projektnapok – természeti ünnepekről való megemlékezés
- Iskolai családi nap vagy sportnap
- Sportversenyek – Európai Diáksport Nap, Nyuszi-futás
- Az iskola folyamatos természetbaráttá, ízlésessé, otthonossá tétele
- Osztály kirándulások, túrák szervezése
- Kerékpáros ügyességi verseny (Rendőrkapitányság bevonásával)
- Tűzvédelmi bemutató
- Iskolai nyári táborok (Tanoda közreműködése, pályázatok kihasználás)
- Cigány nemzetiségi oktatás egészségfejlesztő foglalkozásai

Kapcsolat a szülőkkel

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra.

- szülői értekezletek
- fogadó órák, fogadónap
- személyes beszélgetések
- családi nap
- családlátogatás
- szülők bevonása programjainkba

Az egészségnevelés prevenciós programjai:

- A felső tagozatos osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök folyamatosan foglalkoznak az egészséges életmód kérdéseivel.
- Etika órán és cigány nemzetiségi órákon is életvezetési tanácsokkal találkoznak a diákok.
- Lehetőségeinkhez mérten előadókat hívunk a következő témakörökben:
  - Káros szenvedélyek, drogok
  - Tűzvédelem
  - Közlekedésbiztonság
  - Elsősegélynyújtás
  - Internetfüggőség
  - Szexuális felvilágosítás
  - Táplálkozási betegségek

2.13 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók **önértékelés**ének fejlődését
- **Személyre szabott legyen**
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beíratja az elektronikus naplóba.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol
- A magatartás és szorgalom jegyekről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

Magatartáson értjük a tanuló:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretetét, pontosságát, felszerelésének rendbentartását,
- aktivitását.

A magatartás értékelése:

Magatartásra adható dicséretek és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség előtt
- Szülők jelenlétében
- Iskola közössége előtt
- Tantestület előtt
- Súlyos vétség, a házirend sorozatos megszegése, társak bántalmazása esetén fegyelmi tárgyalás hívható össze

Írásbeli:

- Szaktanári dicséret, illetve figyelmeztetés (KRÉTA, legfeljebb 3)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető,(KRÉTA, dicséretek száma nem korlátozott, figyelmeztető)
- Igazgatói dicséret, illetve figyelmeztető, (KRÉTA)
- Nevelőtestületi dicséret (félév végén elektronikus naplóba, év végén bizonyítványba)

A tanuló 3 szaktanári figyelmeztetés vagy dicséret után osztályfőnöki dicséretet, illetve figyelmeztetést kap.

Szorgalomra adható dicséretek és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség, iskolaközösség előtt
- Szülők jelenlétében

Írásbeli:

- Szaktárgyi dicséret, illetve figyelmeztetés (KRÉTA-ba, legfeljebb 3)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető (KRÉTA-ba, dicséretek száma nem korlátozott, figyelmeztető legfeljebb 1)
- Igazgatói dicséret, illetve figyelmeztető (KRÉTA-ba)
- Nevelőtestületi dicséret (félév végén KRÉTA-ba év végén bizonyítványba)
- Szaktárgyi dicséret félév és végén (A tantárgy minősítésénél „Kitűnő" minősítés)
- Szaktárgyi versenyeken elért eredmények esetén szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói dicséret (Fokozata: 3 szaktanári, 2 osztályfőnöki, 1 igazgatói, tantestületi)

A pedagógiai program hatálya:

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulójára, dolgozójára, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

Érvényesség

Az iskola az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi Tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.
Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.
Hatályos a 2021/2022-es tanévtől.

Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- az iskola intézményvezetője
- az iskola tagintézményvezetője
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a Szülői Szervezet
- az iskola fenntartója.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai Program módosítását közvetlenül , a Szülői szervezet, illetve a diákönkormányzat képviselője útján javasolhatják.
A Pedagógiai Programot, annak módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Nyilvánosság

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola nevelői szobáiban,
- az intézményvezető-helyettesnél,
- az iskola intézményvezetőjénél
- az iskola tagintézményvezetőjénél
- az iskola honlapján.

Dencsháza, 2021. augusztus 30.

Dencsháza-Hobol Általános Iskola 7915 Dencsháza, Petőfi u. 40.

PH

Meszes- Szabadi Bernadett

Meszes- Szabadi Bernadett
intézményvezető

A pedagógiai program legitimációja

1.) A Pedagógiai Programot az iskola Szülői Szervezete megismerte, véleményezte és elfogadásra javasolta.

Dencsháza, 2021.08.30.

.....
Szülők Közösségének vezetője

2.) A Pedagógiai Programot a diákokat képviselő tanulók (DIÖK) a tartott küldöttgyűlésen megismerték, véleményezési jogukkal éltek.

Dencsháza, 2021.08.30.

.....
a DÖK elnöke

.....
Kaszper-Kondor Dóra, DÖK segítő tanár

3.) A 160/2021 iktatószámú Pedagógiai Programot (az iskola Helyi Pedagógiai Programját és Helyi Tantervét) a nevelőtestület – a kiegészítésekkel együtt megismerte – az abban foglaltakkal egyetértett és 100 %-os igenlő szavazattal elfogadta.

Dencsháza, 2021.08.30.

.....
nevelőtestület képviseletében.

4.) Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, mint fenntartó(.....) számú határozatával jóváhagyta.

Szigetvár, 2021. 08.31.

.....
Fenntartó képviseletében.

Szigetvári Tankerületi Központ 01